

La DANA va portar aigua, fang, incertesa i desolació, però també solidaritat i esperança. La il·lustradora valenciana Luna Pan il·lustra la resposta de Creu Roja —un pla a tres anys— a través d'escenes plenes d'humanitat. Perquè Creu Roja va ser-hi, hi és i hi serà.

LA
GUERRA
DE ROSA

ÉS LA
FALTA DE
RECURSOS

Estem en les
grans catàstrofes.
I en les del **dia a dia**.

CATASTROFES
DEL DIA A DIA
ES

En l'últim any a Espanya, hem ajudat a 450.948
persones a pal·liar la seva falta de recursos.

 Cruz Roja Española

Creu Roja

Coordinació:

Lobo Agencia Digital

Comitè editorial:

Maria Trénor, Cristina Ortuño, Mamen Jiménez, Krysta Hanson; **Andalusia:** Miguel Domingo García, Pilar Solís, Francisco Lendínez, Miguel Ángel Rodríguez, José Luis Hitos, Clara-Luz Carbonell, Carlos Marín, Miguel Pradas, Mari Valle Rodríguez; **Aragó:** Alicia Pilar Giménez; **Balears:** Xavier Pozo; **Canàries:** Alejandro Martínez y Eva Alfonso; **Cantabria:** Lorena Pérez; **Castilla La Manxa:** Ana Cano, Silvia Bellomo, Celia Naharro, Cristina Plaza; **Castella i Lleó:** Fátima Román, Manu Alameda, Cynthia Alonso, Alba Herrero, Marta Herrero, Beatriz Martín, Irene Sanz, Natalia Viloria, Sara Zumel; **Catalunya:** Óscar Velasco, Carles Sureda, Alexandra Ferrero, Elena Ferrer; **Ceuta:** Isabel Braseró; **Comunitat Valenciana:** Arturo Valoria, Lorena Berzosa, Ana Gómez, Carla Vera; **Comunitat Foral de Navarra:** Sandra Parra; **Comunitat de Madrid:** Javier Cortecero; **Galícia:** Lorena Freije, Irma Domínguez, Aida Mosquera, Manuel María López, Ángela Ramallo; **País Basc:** Leticia de la Torre, Maider Jiménez, Libe Romaña, Yarub Rofa; **Principat d'Astúries:** Daniel Fidalgo; **Melilla:** Pilar López; **Regió de Murcia:** Enrique Santo.

Adreça:

Avenida Reina Victoria, 26.
28003 Madrid.
Telèfon: 900 22 11 22
www.cruzroja.es/ahora

Edita: Lobo Agencia Digital SL.
C/ Travessia s/n
La Marina, 46024 Valencia.
www.loboagenciadigital.com

Impressió: Rotocobrhí

Tirada: 610.000 exemplars
ISSN: 2792-6923
Dipòsit legal: V-3457-2023

Per a qualsevol reclamació respecte a la distribució de la revista, poseu-vos en contacte amb el seu Comitè Provincial. *AHORA* és una publicació plural, respectuosa amb les opinions dels seus col·laboradors i articulistes encara que no les comparteixi necessàriament.

www.cruzroja.es

Truca'ns al
900 22 11 22

AHORA

L'actualitat de Creu Roja · NÚM. 05 · ANY 2025

LA NOSTRA PORTADA

Luna Pan @_lunapan

Luna Pan és una il·lustradora establerta a València. Treballa a escala nacional i internacional en l'àmbit de la premsa, l'edició i la cartelleria, i es caracteritza per un estil amè, dinàmic i expressiu. A la portada retrata la resposta de Creu Roja davant la DANA.

- 04 DANA**
Davant l'aigua i el fang, humanitat.
- 20 MEDI AMBIENT**
Incendis forestals cada vegada més devastadors
- 22 EMERGÈNCIES**
La resposta immediata de Creu Roja davant l'apagada
- 30 COOPERACIÓ INTERNACIONAL**
Gaza, epicentre de la crisi humanitària a l'Orient Mitjà
- 40 OCUPACIÓ**
25 anys obrint oportunitats a través de l'Ocupació
- 44 EDUCACIÓ**
Formar-se en les professions més demandades
- 50 SALUT**
Cinc anys oferint atenció i suport emocional
- 54 INCLUSIÓ SOCIAL**
La dura realitat de no tenir una llar
- 60 FUNDACIÓ CREU ROJA ESPANYOLA**
Converses humanitàries per a un pensament crític
- 63 CREU ROJA JOVENTUT**
Infància hospitalitzada: quan el riure és el millor medicament
- 66 VOLUNTARIAT**
Voluntariat: quan reps més del que dones

Treballar perquè la Humanitat prevalgui

María del Mar Pageo Giménez,
Presidenta de Creu Roja Espanyola

Ens acostem al final d'un any que, una vegada més, ens ha posat a prova com a Organització, però també com a societat.

Un any marcat per les conseqüències de la DANA de 2024 i per aquesta recuperació en la qual seguim —i seguirem— treballant. Dotze mesos després de la catàstrofe, no ens hem allunyat de les comunitats afectades. Seguim al costat de totes aquelles persones que van perdre la seva llar o el seu mitjà de vida, donant-los suport en la recuperació i en la reconstrucció d'aquestes vides que van quedar en pausa el 29 d'octubre. Gairebé 7.000 persones de Creu Roja s'han mobilitzat durant aquest any per atendre més de 142.000 persones. Tot gràcies a les aportacions de milers de voluntaris i voluntàries, d'empreses i de persones anònimes que van demostrar, una vegada més, que la força de la solidaritat no té límits. La vostra ajuda ha permès que l'esperança broti allà on les pèrdues humanes i materials van ser enormes.

El canvi climàtic continua marcant la nostra realitat quotidiana. L'estiu passat, els incendis forestals —els més devastadors del segle XXI— i les onades de calor van posar de manifest la urgència de preparar-nos davant d'emergències cada vegada més freqüents. Per això, reforcem la nostra tasca amb les comunitats, impulsant la prevenció, l'adaptació i la preparació davant de desastres que afecten la nostra salut, els nostres entorns i el nostre benestar.

Un benestar que, novament, es veu amenaçat per una altra plaga silenciosa que arriba a cada vegada més persones: parlem de la soledat no desitjada, un altre dels grans reptes als quals s'enfronta la nostra societat. Sabem que no només afecta les persones grans, sinó també els joves i altres grups de població amb els quals treballem dia a dia. Davant d'això, impulsem iniciatives de companyia, escolta i participació social que ajuden a teixir xarxes de suport i a retornar la confiança en el vincle amb els altres.

Continuem prestant atenció a la salut mental, un àmbit de treball que compta, des de fa cinc anys, amb el servei *Creu Roja T'escolta*, posat en marxa en el pitjor moment de la pandèmia. Aquest projecte s'ha convertit en un espai d'acompanyament emocional fonamental, especialment en un temps en què l'ansietat, la incertesa i la soledat pesen cada vegada més.

En l'àmbit internacional, nombrosos conflictes continuen plantejant enormes desafiaments. Enguany, la crisi a l'Orient Mitjà ens recorda, amb dolor, la importància de difondre el respecte pel Dret Internacional Humanitari perquè la humanitat

«TOT EL QUE HEM ACONSEGUIT PORTA IMPLÍCITA LA VOSTRA GENEROSITAT I COMPROMÍS»

prevalgui fins i tot enmig de la violència. Des de Creu Roja Espanyola hem reforçat l'acció humanitària i la cooperació, sempre amb la mirada posada en protegir la vida i la dignitat de les persones més vulnerables.

També hem celebrat una fita important: els 25 anys del Pla d'Ocupació de Creu Roja. Un quart de segle acompanyant milers de persones en el seu camí cap a la inserció laboral, la formació i la igualtat d'oportunitats. Aquest aniversari ens encoratja a continuar innovant en un àmbit clau per a la dignitat i el futur de tantes i tantes persones.

Tot això ho hem pogut dur a terme gràcies a la tasca dels milers de voluntaris i voluntàries que, dia rere dia, fan possible que treballem per un món millor, guiats sempre pels Principis Fonamentals, que són el nostre far i la nostra raó de ser, i que aquest any celebren el 60è aniversari de la seva promulgació.

Tot allò que hem aconseguit aquest 2025 també ha estat possible gràcies a la vostra col·laboració. Cada trucada atesa, cada habitatge reconstruït, cada feina aconseguida, cada incendi en què hem estat, cada persona que torna a somriure en sentir-se acompanyada... porta implícita la vostra generositat i el vostre compromís.

Seguim junts, perquè amb la vostra ajuda podem continuar construint una societat més justa, més humana i més solidària. ●

EN XIFRES

11.687.497

persones han rebut ajuda de Creu Roja Espanyola

15.589

persones
treballen a Creu
Roja Espanyola

231.236

persones
voluntàries

1.285.834

persones sòcies
i empreses
que ens donen
suport

Dades 2024

Llegir Memòria
completa

DANA

FOTO: GUSTAVO LÓPEZ

DAVANT L'AIGUA I EL FANG, HUMANITAT

El 29 d'octubre de 2024 és una data que no oblidarem.
La DANA va colpejar el nostre país amb una violència i una
dureza inesperades, especialment la Comunitat Valenciana.
Una tragèdia sense precedents que, malgrat tot, ens va
demostrar el poder imparable de la solidaritat.

El 29 d'octubre de 2024, Espanya va viure un dels episodis de pluges torrencials més extrems de la nostra història; un succés que quedarà per sempre a la retina i a la memòria col·lectiva. Les pluges violentes van afectar diversos territoris del nostre país, especialment la Comunitat Valenciana i zones de Castella - la Manxa i Andalusia. En qüestió d'hores, l'aigua i el fang van inundar carrers, van arrossegar vehicles i van convertir el dia en una llarga nit plena d'incertesa.

Aquella jornada de pluges torrencials no només va arrasar infraestructures i llars, i va deixar al seu pas danys incalculables: també va sacsejar la vida quotidiana de milers de persones desbordades per l'emergència. Carrers convertits en rius. Carreteres col·lapsades. Camps arrasats. Negocis plens de fang. Habitatges inundats. Famílies incomunicades. Barris sencers aïllats. Una emergència sense descans. La vida en pausa.

Un desplegament sense precedents

A Creu Roja ens vam mobilitzar des de l'inici de l'emergència i vam activar un desplegament sense precedents, oferint suport i assistència a les persones i comunitats afectades, i donant una resposta immediata. Durant els primers dies vam habilitar 11 albergs i vam oferir refugi i manutenció a més de 3.660 persones. A més, vam fer trucades per comprovar l'estat de les persones en situació de vulnerabilitat i vam lliurar productes bàsics d'alimentació, medicaments, kits d'higiene i neteja, i roba d'abric a les famílies afectades. També vam distribuir deshumidificadors, radiadors i altres béns essencials. Paral·lelament, vam oferir suport psicosocial tant a les persones damnificades com als equips que participaven en l'emergència. Una tasca que no va ser fàcil, sobretot en els primers moments. "L'extensió i l'accés van ser les nostres primeres dificultats. Quan van començar les pluges a l'interior de la província i els esforços es van concentrar en aquestes zones, ja vam tenir una gran dificultat per poder accedir a les poblacions afectades pels danys en les infraestructures i el tall d'accessos. Posteriorment, això es va anar estenent a nombroses poblacions, mantenint-se la dificultat d'accés per l'aigua, el fang i tots els cotxes i mobiliari urbà que bloquejaven els accessos i els carrers", recorda el director d'Emergències de Creu Roja, Íñigo Vila.

Enmig de l'aigua, el fang i la devastació, també va brollar la solidaritat, una llum que va plantar cara al caos, a la frustració i al neguit. Veïns i veïnes que van oferir les seves cases, mans que ajudaven a netejar, voluntaris i voluntàries que van recórrer quilòmetres a peu per ajudar. Gent que es va acostar a Creu Roja disposada a col·laborar i que després va decidir unir-se com a voluntària de manera indefinida. Les donacions de particulars, empreses i administracions a Creu Roja Espanyola per ajudar les persones afectades van

La xifra

—
115M €

**Milions d'euros
recaptats per Creu Roja
per ajudar les persones
afectades**

superar els 115 milions d'euros. És la quantitat més gran recaptada en la història de l'Organització. Al novembre vam anunciar la posada en marxa del Pla de Resposta davant la DANA, una iniciativa a tres anys vista que preveu accions de suport a la recuperació, l'enfortiment i la resiliència de les comunitats a mitjà i llarg termini. Ho vam fer amb una certesa: hi vam ser, hi som i hi continuarem sent, al

costat de les persones que més ho necessiten.

Més d'un any després, el nostre esforç també se centra a preparar la població perquè sàpiga com actuar davant d'altres possibles emergències. "Estem molt centrats en totes aquelles activitats relacionades amb la preparació de la comunitat davant dels desastres: formacions, sensibilització, treball amb diferents col·lectius, lliurament de materials que permetin a la població tenir una major capacitat de resiliència en situacions complexes i, especialment, mesures d'autoprotecció davant dels diferents riscos, i no només davant d'inundacions", assenyala Íñigo Vila.

La DANA ha deixat al seu darrere moltes lliçons; una de les més valuoses, la importància del compromís, la solidaritat i la Humanitat. Al llarg de les pàgines següents, recordem tot el que ha succeït des d'aquell 29 d'octubre. ●

La mobilització de Creu Roja davant la DANA

Des de l'inici de l'emergència s'han mobilitzat persones voluntàries i personal laboral de tots els punts del territori nacional.

Quan les pluges torrencials i les inundacions van colpejar València, a Creu Roja vam activar immediatament totes les nostres xarxes i equips d'emergència per ajudar en la catàstrofe. Les persones voluntàries van ser de les primeres que, mogudes per les ganes d'ajudar, van arribar a les zones afectades amb energia i disposades a col·laborar: neteja d'habitatges, rescat i evacuació de famílies atrapades, repartiment d'aliments, mantes i kits d'higiene, o suport psicosocial. A Creu Roja hem estat al costat de les persones des del primer moment.

“Tot i que n'hi ha hagut d'altres, com en el cas de la COVID o a La Palma, la mobilització de persones voluntàries de Creu Roja davant la DANA ha estat una de les més impressionants i fonamentals que recordo. Una mobilització

(Dades fins a l'octubre de 2025)

extraordinària amb un objectiu bàsic: facilitar assistència a les persones afectades per aquest esdeveniment catastròfic”, remarca Ferrán Cobertera, director de Voluntariat de l'Organització.

Des de l'inici de l'emergència, hem fet més de 485.970 assistències gràcies a la mobilització de 6.962 persones de les assemblees locals dels pobles afectats, personal laboral i voluntariat. També hem activat 338 equips de resposta en emergències. “L'element diferencial que aporten les persones voluntàries de Creu Roja rau en el fet que han estat allà en la fase de resposta immediata, encara avui s'esforcen per millorar la qualitat de vida de les persones afectades en la fase de recuperació, i hi continuaran sent en el futur”, afegeix.

“La mobilització de Creu Roja davant la DANA és un clar exemple de com la solidaritat i l'organització de l'acció voluntària poden marcar la diferència en moments de crisi. La tasca incansable dels voluntaris i voluntàries no només ha proporcionat ajuda immediata, sinó que també sembla fortalesa i resiliència en les comunitats afectades”, remarca Ferrán Cobertera, que és contundent en assenyalar que tot allò que ha dut a terme l'Organització “sense persones voluntàries, no hauria estat possible”. ●

Aliments, roba d'abric i electrodomèstics per recuperar la normalitat

Al llarg de l'últim any hem lliurat béns que han abastat des d'aliments i kits d'higiene o neteja fins a electrodomèstics.

Les necessitats de les persones afectades per la DANA han anat evolucionant al llarg dels mesos. Si durant els primers dies l'essencial va ser fer arribar a les persones afectades aliments, aigua i medicaments, una vegada superada aquella primera fase d'emergència, la nostra atenció es va centrar a donar resposta a un altre tipus de necessitats materials que requeria la població.

Mentre el fang es retirava i començaven els treballs de reconstrucció als municipis afectats, les temperatures es van anar tornant cada vegada més fredes. Per això, un dels primers lliuraments que vam realitzar en coordinació amb la Diputació de València va ser de llits inflables, mantes i necessers amb productes d'higiene personal. En total, es van repartir 1.800 caixes que van donar cobertura a 9.000 persones de vuit localitats valencianes. Eren kits amb ma-

terials estandarditzats de Protecció Civil que incloïen elements essencials per al descans i la higiene (llits inflables, mantes acríliques polars, una bomba de bufat manual i necessers amb productes d'higiene, tovallola i un llençol sac d'un sol ús).

A mesura que van anar passant els mesos, des de Creu Roja vam anar identificant noves necessitats i fent lliurament d'altres béns: des de matalassos, somiers o roba de llit fins a petits electrodomèstics que havien quedat inservibles després de les inundacions, com estufes o deshumidificadors, i d'altres de més volum, com neveres, forns o rentadores. Molts d'aquests van ser adquirits en comerços locals amb la finalitat de donar suport a la reactivació de les empreses afectades. Un any després, hem fet lliurament de més de 119.095 béns essencials. D'aquests, més de 56.000 han estat kits d'alimentació, gairebé 41.000 kits d'higiene i 4.134 kits de descans i abric. A més, s'han lliurat 3.277 electrodomèstics.

Un any després de la DANA, el balanç no són només les xifres, sinó la certesa que cada manta, cada electrodomèstic i cada kit d'aliments han representat un pas més en la recuperació de milers de famílies.

Les xifres

119.095

entrega béns essencials

3.277

electrodomèstics

(Dades fins a l'octubre de 2025)

EL SUPORT EMOCIONAL, UNA TASCA ESSENCIAL ENMIG DE LA TRAGÈDIA

Hem prestat atenció psicosocial a la població afectada des de l'inici de l'emergència, tant als albergs com als propis domicilis.

Un suport que també arriba a les persones intervinents. Ajudar-los a combatre la por, la incertesa o la tristesa forma part de la nostra feina.

La Rocío i la seva companya, psicòlogues de Creu Roja, recorren els carrers enfangats de Paiporta per visitar la Magdalena, que no va poder tornar a casa seva després de la DANA i ara viu amb la seva filla. Tot i que físicament es trobava bé, el seu estat d'ànim era molt baix. Des de la primera tarda després de la tragèdia, va rebre suport psicosocial per part de Creu Roja. “Aquesta tasca és essencial”, assenyala la Rocío, “l'estat d'ànim està baixant molt”. Per a la Magdalena, aquestes visites han estat un gran alleujament: “Et reconforten, t'ajuden i et donen consol”.

És només un dels exemples de la tasca d'intervenció psicosocial que hem dut a terme des de l'inici de l'emergència i que s'ha dividit en diverses fases. En la primera, vam proporcionar un tipus d'intervenció immediata en què “els equips ens encarreguem d'atendre les necessitats d'aquells primers moments en què la incertesa i la por sobre què passaria o on anirien les persones afectades era el predominant”, ex-

Seguim oferint suport psicològic a la població per esborrar les empremtes de la tragèdia

La xifra

7.535

Actuacions d'acompanyament per millorar el benestar emocional de les persones (fins a l'octubre de 2025)

plica la Conchi Navarro, psicòloga de l'Equip de Resposta Immediata en Emergències (ERIE) d'Intervenció Psicosocial d'Alacant desplaçada a València. Aquesta atenció es va donar sobretot als diferents albergs on es va allotjar la població afectada, i allà es van atendre totes aquelles necessitats que anaven sorgint en el moment.

Hi ha una segona part en què vam acompanyar la Unitat de Salut Mental de l'Hospital Dr. Peset de València, que tenia dificultats per accedir a localitats com Païporta o Sedaví. "Vam acompanyar aquesta unitat en les seves visites a aquestes localitats i vam parlar amb familiars i persones que depenen d'aquest centre", explica la tècnica de Creu Roja. També s'ha dut a terme aquest suport psicològic des d'un dels centres establerts a Païporta per ajudar la població. "La nostra tasca és informar, a més de normalitzar les reaccions que sorgeixen d'un esdeveniment tan extraordinari i oferir els recursos que tenen al seu abast", assenyalava la Conchi. D'altra banda, els ERIE de Psicosocial també estan a disposició de les persones que sol·liciten el servei per atendre-les als propis domicilis, com en el cas de la Magdalena.

La Conchi Navarro relata les reaccions que els equips es van trobar durant les primeres setmanes: "Nerviosisme, molta intranquil·litat. També enuig per haver-se sentit sols, por, sentiment de vulnerabilitat i molta tristesa per tot el que han viscut i el que han perdut. Fins i tot per a les persones que no han perdut cap ésser estimat, existeix un dol per haver perdut els seus béns materials, tots els seus records, les seves cases o els seus negocis. Senten que se'ls ha desestructurat la vida." Però, com explica la Conchi, també van atendre un altre tipus de reaccions, com la resiliència de moltes de les persones ateses.

Aquesta atenció psicològica no es dirigeix només a la població afectada directament per les inundacions. Des de Creu Roja, a més, hem ofert suport emocional a les persones que han intervingut en la catàstrofe: personal o voluntariat de la mateixa Creu Roja, però també policies, bombers o guàrdia civil, que en algun moment han necessitat aquest ajut psicològic una mica més especialitzat.

Aquest tipus d'equips de psicològic estan formats per una persona psicòloga, una treballadora social i un socorrista d'acompanyament. La Conchi es va desplaçar des de Creu Roja d'Alacant, però són desenes les persones que van arribar de tots els racons del país per donar suport a aquesta tasca. A Creu Roja som conscients que una tragèdia com aquesta deixarà empremta durant molt de temps. Per això, un any després, el nostre personal laboral i voluntari, format en primers auxilis psicològics, continua treballant per detectar les necessitats que existeixen i poder oferir una resposta que perduri en el temps. ●

Negocis arrasats pel fang

S'estima que prop de 48.722 empreses s'han vist afectades per la DANA. Creu Roja ha donat suport a més de 2.470 d'aquestes i ha destinat més de 12 milions d'euros perquè puguin tornar a posar en marxa els seus projectes de vida.

La xifra

+ 12 M€

Milions d'euros executats que arribaran a 3.200 negocis afectats

(Dades fins a l'octubre de 2025)

Sorpresa, impotència, caos, patiment, solidaritat. Les paraules es repeteixen entre aquells que van veure com el fang inundava els seus negocis. Un d'ells és en José Miguel, agricultor d'una pedania propera a Utiel i un dels socis d'Agricultura La Torre. Gràcies a la seva actuació ràpida i a la presència de Creu Roja ("van ser els primers a arribar", afegeix), han pogut recuperar prop d'un 70 % dels seus cultius. "El camp és la nostra vida, va més enllà de l'econòmic", explica commogut.

A l'Amparo Peiró, veïna d'Algemesí i propietària d'un negoci d'indumentària fallera, li va costar un parell de dies tornar al seu establiment. Quan ho va fer, no estava sola: "Centenars de voluntaris van entrar a la botiga i es van posar a treure fang igual o més que nosaltres", explica. Ella ja ha pogut tornar a obrir la persiana, però sap que mai oblidarà el que va passar i afirma que sempre estarà "agraïda a Creu Roja".

El forn Giner, un establiment familiar de Catarroja nascut el 1969, va ser un altre dels locals destrossats per la DANA. "Una guerra sense bombes; va ser desolador", diu en Juan, un dels propietaris. L'aigua va rebentar la persiana i va inundar l'espai, empenyent tot el que trobava al davant fins al fons del local. En Juan i un altre empleat van sortir a temps i van poder rescatar una dona que havia quedat atrapada dins d'un cotxe. "Si no, no m'ho hauria perdonat en la vida", recorda. Des de Còrdova els van oferir maquinària i mobiliari d'una pastisseria que estava a punt de tancar. «L'ajuda es dona, no es demana», reflexiona.

El taller artesà de barnilles per a ventalls de José Ramón Martínez, a Aldaia, era més que un espai físic: estava ple de records i vivències. «L'únic que vaig poder salvar és el que estava per damunt del metre vuitanta», lamenta. Ara, traslladat a un nou local, continua amb aquest ofici artesà que espera que no es perdi. I ho fa sense oblidar el suport de l'Organització: «Aquí hi ha un trosset de Creu Roja», conclou. ●

Suport i dignitat a través de més de 22.500 targetes moneder

Els lliuraments econòmics en forma de targetes moneder aporten dignitat i flexibilitat a les persones afectades per la DANA. Són, a més, una manera de reactivar l'economia local.

Només havia passat un mes d'aquell fatídic 29 d'octubre quan Creu Roja va començar a lliurar les ajudes econòmiques a més de 22.500 famílies damnificades per la DANA a València. En concret, fins a l'octubre de 2025 s'han distribuït 22.580 targetes moneder, per un valor de més de 30 milions d'euros, que han permès fer arribar ajuda a unes 60.000 persones. Aquestes ajudes han estat subjectes a uns criteris determinats de vulnerabilitat i s'han distribuït en coordinació amb els municipis afectats i els serveis socials de les poblacions.

Aquest tipus d'ajudes econòmiques permet agilitzar la resposta i facilitar una recuperació més eficient, més enllà de les ajudes materials, contribuint a enfortir i estimular l'economia mitjançant el mercat local. Així mateix, aquesta modalitat redueix els costos logístics i s'adapta millor a les necessitats de la població. Són una eina eficient i complementària als lliuraments de material, com electrodomèstics o altres tipus de béns. Al mateix temps que es fa el lliurament de les targetes, els nostres equips ofereixen orientació sobre les ajudes impulsades per les diferents administracions públiques i acompanyament a aquelles persones que ho sol·licitin per millorar l'accés als seus drets.

La identificació i derivació de les persones beneficiàries a les zones afectades per la DANA ha estat duta a terme pels mateixos municipis a través dels serveis socials, en-

La xifra

—
30 M€

Distribuïts en **targetes moneder**

carregats de fer una valoració prèvia de la situació de vulnerabilitat de cadascuna d'elles, tenint en compte criteris com ara l'habitatge afectat, la pèrdua de béns, propietats i el seu mitjà de vida. D'altra banda, s'han prioritzat els perfils identificats en el Pla de Resposta a tres anys elaborat per Creu Roja; és a dir, persones grans, persones amb alguna discapacitat, famílies

amb menors a càrrec, persones en situació d'extrema vulnerabilitat, dones en situació de dificultat social, persones migrants i persones amb problemes de salut, entre d'altres.

Des que va començar el repartiment de les ajudes, a Creu Roja hem realitzat un seguiment de les persones beneficiàries i de les noves necessitats i respostes que puguin ser ateses per l'Organització, així com l'acompanyament en l'accés a diversos recursos i serveis facilitats per altres entitats socials i per les administracions públiques. ●

QUAN BAIXAR DE CASA O ANAR AL CENTRE DE SALUT ÉS **UNA ODISSEA**

Una de les intervencions destacades d'aquest darrer any s'ha centrat a facilitar la mobilitat a persones que no podien sortir del seu domicili o acudir a les seves cites mèdiques.

I, finalment, en Gabi va tornar a l'escola

Gairebé tres mesos després de la tragèdia, encara hi havia 6.000 ascensors fora de servei, fet que impedia sortir al carrer a moltes persones amb mobilitat reduïda.

L'aigua va deixar inutilitzable l'ascensor de la finca on viuen la Merche i el seu fill Gabi, de 13 anys, a Catarroja. Més de dos mesos i mig després de la DANA, el noi, amb mobilitat reduïda i paràlisi cerebral, va poder baixar al carrer per primera vegada i tornar a l'escola. Va ser gràcies a la coneguda com a cadira eruga, un dispositiu que facilita l'accés a l'exterior a les persones que no poden fer-ho per si mateixes.

A Creu Roja a València comptem actualment amb 16 d'aquestes cadires per a les poblacions afectades, un nombre que s'ha incrementat arran de les inundacions i amb les quals cada setmana hem pogut atendre entre 10 i 15 persones que ho necessitaven. És l'única manera que tenen per poder anar a centres de dia, escoles o cites mèdiques. El mateix passa amb "persones grans o amb mobilitat reduïda que volen fer un passeig o realitzar accions quotidianes del dia, com anar a comprar, etc.", explica en Mario Saiz. ●

5.675

La xifra

—
mobilitzacions

amb cadires eruga
fins a l'octubre de 2025

La Concepción i el seu marit continuen anant al seu centre mèdic a València.

Els trasllats a persones que no poden anar als seus hospitals o cites mèdiques és una de les tasques que Creu Roja continua duent a terme un any després.

La Concepción i el seu marit, de 89 i 88 anys, van perdre la seva llar a Paiporta, a més del seu cotxe, a causa de la DANA. Gairebé amb l'aigua al coll van aconseguir sortir d'aquell malson i refugiar-se a casa de la germana de la Concepción. El seu habitatge va quedar destruït, i mentre es fan els treballs d'acondicionament per poder tornar-hi, es van traslladar a una altra casa familiar que el matrimoni té a El Peral (Conca).

Un parèntesi a les seves vides que, tanmateix, no ha afectat les visites mèdiques que tots dos continuen tenint als seus centres de referència a València. El marit de la Concepción encara arrastra les seqüeles d'una ferida després d'una caiguda a causa del fang acumulat aquell 29 d'octubre. Durant els dies posteriors va haver d'anar diverses vegades a l'hospital per controlar la ferida i perquè li practiquessin diversos rentats d'estómac per tot el fang que s'havia empassat. Creu Roja hi va ser per acompanyar-los i traslladar-los en tots aquells moments, però també ha estat al seu costat quan es van traslladar a viure a Conca.

"La meua filla va parlar amb Creu Roja de Motilla del Palancar i són ells qui ens porten a l'hospital. Vam perdre els cotxes i, per l'edat que tenim, preferim evitar riscos. Estem molt agraïts pel tracte i per les facilitats que ens estan donant", explica la Concepción, que a poc a poc es va recuperant de tot el viscut mentre agraeix infinitament la tasca de l'Organització. "També ens estan ajudant amb la casa, hi ha moltes persones de Creu Roja posant tots els seus esforços. Només tinc paraules d'agraïment per tota l'ajuda rebuda", s'acomiada. ●

Espais de diversió i calma enmig de la tempesta

Arran de la DANA, escoles i habitatges es van veure greument afectats i, amb això, el dia a dia de molts infants i joves. Per oferir-los espais segurs on expressar-se, jugar i sentir-se fora de perill, Creu Roja Joventut (CRJ) va activar els seus equips per estar al costat dels més petits.

Davant d'una catàstrofe o emergència, la infància i la joventut constitueixen un dels grups més vulnerables. La manca d'eines per gestionar el que ha passat o la necessitat de trobar espais on tornar a ser nens i nenes són essencials en aquests casos. “Quan es van iniciar les alarmes, ens vam començar a mobilitzar per activar els nostres equips com més aviat millor. En situacions com aquesta, la infància necessita poder respirar”, explica en José Luis García, referent autonòmic dels Equips de Sensibilització i Informació davant Emergències (ESIE) a la Comunitat Valenciana.

Aquests equips apareixen quan més se'ls necessita. Estan formats per personal voluntari de Creu Roja Joventut (CRJ) format específicament (primers auxilis, gestió d'emocions, activitats d'oci, protocols d'actuació...) per atendre els nens, nenes i joves en situacions de crisi. En circumstàncies adverses intenten cobrir les necessitats dels més petits oferint-los espais de desconexió, fins i tot de diversió enmig de la tempesta.

Des dels inicis de l'emergència es van activar diversos equips de Creu Roja Joventut a les localitats de Torrent, Burjassot, Algemesí i Benicalap, intervenint als mateixos albergs habilitats per a les famílies afectades i fins i tot posant en marxa una ludoteca perquè els nens i nenes es poguessin distreure mentre els seus familiars es dedicaven a fer gestions administratives o tasques de neteja als seus habitatges.

Un cop superada la primera fase de l'emergència, els equips de la CRJ han treballat en la detecció de necessitats als centres escolars d'Aldaia i Alfafar per comprovar l'estat dels nens i nenes i interessar-se per les seves necessitats. “Els nens i nenes ho agraeixen molt; alguns s'obren i t'expliquen com se senten, altres simplement s'ho passen bé. No intentem forçar-los a explicar res, simplement els acompanyem en allò que necessiten, i si detectem que hi ha un cas més complex, el derivem al nostre equip d'atenció psicosocial”, indica en José Luis García. ●

Recuperar els espais naturals afectats

Espais plens de riquesa, com el Parc Natural de l'Albufera, també van patir l'impacte d'aquell 29 d'octubre.

Des de fa més de 35 anys, el Parc Natural de l'Albufera és un dels espais verds més importants del territori valencià. Ric en flora i fauna, és un espai protegit amb un alt valor ecològic i paisatgístic.

Grans quantitats de residus han arribat a aquest paratge natural després de la catàstrofe del 29 d'octubre, causant danys difícils de reparar. Des de Creu Roja vam desplegar equips de neteja per reduir l'impacte al més aviat possible. “Quan vam començar les tasques de neteja, el paisatge era desolador; no tenia res a veure amb les imatges idíl·liques que coneixíem d'aquestes zones. T'hi podies trobar tot tipus de residus: des de trossos de cotxes (rodes, matrícules, portes) fins a extintors, roba, bosses, medicaments, materials plàstics... Absolutament de tot”, explica l'Elena Cruz Sánchez, tècnica de Medi Ambient de l'Assemblea Local de Creu Roja a València.

Les neteges d'aquests espais van començar el mes de desembre i continuen fins avui. L'activitat de Creu Roja consisteix a recollir els residus que ha anat deixant la DANA i acumular-los en una zona de fàcil accés perquè, més endavant, l'oficina tècnica del Parc Natural s'encarregui de gestionar-ne la retirada. “En 2 o 3 hores d'activitat

aconseguim retirar entre 600 i 1.000 kg de residus, majoritàriament residus voluminosos, materials i productes plàstics”, detalla la tècnica de Medi Ambient.

Molts dels residus són de gran envergadura i en dificulten la recollida i, d'altres —com comenta l'Elena Cruz— han estat “absorbits” pel sòl i són complexos de treure. Aquestes complicacions en la retirada afecten greument la recuperació d'aquests espais, que constitueixen un dels pulmons del territori valencià. ●

La xifra

600 - 1.000 Kg

Residus que es retiren en una jornada de 3 hores

MEDI AMBIENT

LA HUMANITAT DAVANT DEL REPT CLIMÀTIC

El canvi climàtic amenaça el futur del planeta i genera crisis humanitàries arreu del món. Per al Moviment Internacional de la Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja és un assumpte de màxima prioritat.

La freqüència i la gravetat dels fenòmens meteorològics extrems han augmentat i continuaran fent-ho en els pròxims anys. Inundacions, onades de calor cada vegada més extremes o incendis virulents són episodis cada dia més habituals. Cap país s'escapa d'aquestes envestides. La crisi climàtica és una de les amenaces humanitàries més grans a les quals s'enfronten actualment les comunitats d'arreu del món.

El clima i els fenòmens meteorològics extrems estan provocant cada vegada més desplaçaments a tot el món. Els impactes i riscos climàtics agreugen les vulnerabilitats i les desigualtats socials i econòmiques. Aquestes, al seu torn, incrementen els greus problemes de desenvolupament que ja tenen algunes regions.

Des de Creu Roja sabem que el canvi climàtic impacta de diferents maneres i està afectant la vida i els mitjans de vida de les generacions actuals i futures. Per això, des de l'Organització treballem per donar resposta a les diferents situacions de vulnerabilitat que estan generant noves crisis humanitàries, com ara la pobresa energètica, les inundacions, els desplaçaments migratoris provocats per qüestions climàtiques i la pèrdua de vides que amenacen les poblacions d'arreu del món.

Involucrar tots els agents, especialment les comunitats i les persones a nivell local, perquè siguin capaces de gestionar els seus propis riscos és essencial, i en aquest sentit treballem perquè les persones puguin desenvolupar solucions sostenibles que permetin tant avançar-se a un potencial desastre climàtic com adaptar-se a aquesta nova realitat. ●

L'IMPACTE DESIGUAL DE LES ONADES DE CALOR

Les condicions socioeconòmiques, la qualitat de l'habitatge, la situació laboral, l'estat de salut i altres determinants socials condicionen de manera crítica la capacitat de protecció i adaptació de les persones davant la calor extrema.

Les onades de calor són fenòmens meteorològics extrems que, a causa de l'avanç del canvi climàtic, esdevenen cada vegada més freqüents, intensos i prolongats. Tot i que el seu abast és generalitzat, les seves conseqüències sobre la salut no afecten per igual a tota la població. L'estiu de 2025 ha estat extremadament mortífer a Espanya a causa de la calor, amb més de 3.600 morts atribuïdes a les altes temperatures fins a finals d'agost, segons dades del Sistema de Monitoratge de la Mortalitat (MoMo).

La capacitat per afrontar aquests episodis climàtics extrems no depèn exclusivament de la voluntat individual, sinó que està profundament condicionada per factors estructurals, condicions que expliquen per què certes persones i comunitats pateixen amb més intensitat els efectes de la calor extrema.

A Creu Roja, situem la protecció de la salut davant les onades de calor com una qüestió de drets i de justícia social. A través de la campanya *En guàrdia contra la calor*, impulsem una estratègia integral basada en l'anticipació, la resposta directa i l'activació comunitària, amb una atenció especial a les persones en situació de més vulnerabilitat.

Quan la llar es converteix en un risc. Les condicions físiques dels habitatges influeixen directament en l'exposició a la calor. Molts habitatges no tenen un aïllament adequat, acumulen calor durant el dia i l'alliberen lentament a la nit, fet que incrementa el risc per a la salut. La situació és encara més crítica per a aquells que viuen en infrahabitatges, assentaments informals o allotjaments temporals, com passa en alguns nuclis de població migrant temporal.

Des de Creu Roja actuem mitjançant intervencions de rehabilitació energètica, suport a l'adaptació tèrmica dels habitatges, gestió d'ajuts per a millores estructurals i promoció de refugis climàtics accessibles.

Pobresa energètica: decisions impossibles a l'estiu. La pobresa energètica és un dels factors que més condicionen la capacitat de resposta davant la calor. Implica no poder mantenir una temperatura adequada a la llar, ja sigui per manca de recursos per pagar l'energia o per la ineficiència dels equips disponibles. Per a més de 16 milions de persones a Espanya, cada onada de calor planteja eleccions impossibles: encendre el ventilador o pagar el lloguer, comprar aigua o medicar-se.

A Creu Roja impulsem mesures com ajuts directes, distribució de kits de ventilació i hidratació, i el reforç de polítiques públiques que assegurin l'accés universal als recursos essencials durant els episodis de calor extrema.

Envel·liment, malaltia crònica i soledat no desitjada.

Les persones grans i aquelles que viuen amb malalties cròniques són especialment vulnerables a la calor extrema, sobretot quan s'enfronten a situacions de soledat, dependència o baixa mobilitat. Davant aquesta realitat, a Creu Roja despleguem protocols de seguiment telefònic proactiu, coordinació amb serveis socials, intervenció domiciliària, formació a persones cuidadores i sensibilització del personal sociosanitari.

Treballar a l'aire lliure i vulnerabilitat climàtica. L'exposició sostinguda a la calor incrementa el risc de cops de calor, accidents laborals i malalties derivades de l'estrès tèrmic, especialment entre aquells que treballen a l'aire lliure en condicions d'alta exigència física. La precarietat laboral, la informalitat i la manca de mesures preventives adequades agreugen aquesta situació. Per això, col·laborem amb empreses i administracions en

la formació sobre riscos tèrmics i en la implementació de protocols que incloguin pauses, hidratació i adaptació dels horaris laborals.

Bretxes digitals, lingüístiques i socioculturals. L'accés a una informació precisa i comprensible és essencial durant una onada de calor, però no està garantit per a tothom. Les persones migrants, sol·licitants de protecció internacional o amb baixa alfabetització digital poden no rebre o no comprendre adequadament les alertes i recomanacions. Sovint, els missatges no estan traduïts ni adaptats culturalment, cosa que en dificulta l'aplicació.

Des de Creu Roja treballem en la producció multilingüe i accessible de materials, la formació de mediadors socioculturals i el desplegament de dispositius mòbils de salut comunitària en zones rurals i barris amb una alta diversitat cultural.

Aïllament social: quan ningú et pot ajudar. L'aïllament social agreuja els efectes de la calor extrema. Les persones que no tenen xarxes de suport —persones grans que viuen soles, víctimes de violència, joves extutelats, persones amb discapacitat...— tenen més dificultats per identificar símptomes, demanar ajuda o rebre seguiment.

En aquest àmbit, el teixit comunitari i el voluntariat són fonamentals. A Creu Roja desenvolupem mapatges de soledat no desitjada, promovem nodes de vigilància comunitària, reforcem les xarxes veïnals i fomentem el voluntariat climàtic.

Les onades de calor no són únicament una qüestió meteorològica: representen un repte complex de salut pública, justícia social i drets humans. La nostra experiència demostra que és possible avançar cap a estratègies d'intervenció més equitatives, que combinin l'anticipació amb l'acompanyament, la sensibilització amb el suport directe, i la resposta tècnica amb la mobilització comunitària. No més així serà possible garantir que totes les persones tinguin les mateixes oportunitats per protegir-se i adaptar-se als efectes del canvi climàtic. ●

INCENDIS FORESTALS

CADA VEGADA MÉS DEVASTADORS

Els anomenats incendis de sisena generació o mega incendis marquen una nova era en la lluita contra el foc. Una era més extrema, més destructiva i més difícil de combatre, afavorida per les conseqüències del canvi climàtic.

L'estiu de 2025 ha marcat una fita tràgica en la història recent d'Espanya pel que fa als incendis forestals. Prop de 400.000 hectàrees han cremat aquest any només durant el període estival, registrant-se 6 dels 10 incendis forestals més grans del segle XXI. Castella i Lleó, Galícia i Extremadura han estat les comunitats més afectades.

A Espanya es produeixen cada vegada menys incendis i la superfície cremada també s'ha reduït. Tanmateix, creix la proporció d'incendis en què cremen més de 500 hectàrees. Des de fa uns anys es parla dels incendis de sisena generació o mega incendis. "Tot i que un foc és un fenomen molt complex i on influeixen molts factors, els mega incendis són aquells que, per la seva intensitat, queden fora del control de la capacitat actual dels sistemes d'extinció", explica la Cristina Montiel, catedràtica d'Anàlisi Geogràfica i experta en gestió forestal a la Complutense de Madrid.

Aquest estiu s'han registrat 6 dels 10 incendis més grans.

Per què es produeixen cada vegada més mega incendis.

L'augment dels incendis extrems es deu a un còctel que combina les conseqüències de la crisi climàtica amb l'abandonament de les zones rurals i una mala gestió forestal.

“La crisi climàtica és un factor important en l'aparició dels diferents tipus d'incendis”, explica Montiel. El passat mes de juny es va registrar una temperatura 2,81 °C per sobre de la mitjana d'aquell mes en el període 1991-2020, segons dades del sistema Copernicus. La calor continuava sent extrema l'1 de juliol, quan es va originar l'incendi a la província de Lleida que va acabar amb la vida de dues persones i el comportament del qual va ser extrem. Segons Cristina Montiel, el canvi climàtic “és el principal vector que està influïnt, no determinant, sinó condicionant el comportament diferent d'aquests mega incendis”.

L'acumulació de biomassa és un altre dels factors que influeixen en la propagació d'aquest tipus d'incendis. La despoblació també hi té molt a veure. L'abandonament del sector primari, que durant segles ha actuat com a talla-focs natural, es tradueix en una vegetació cada vegada més abundant, que es converteix en el combustible perfecte per a aquest tipus de desastres.

Prevenir aquests mega incendis

Els incendis extrems són el símptoma d'una crisi ecològica, climàtica i territorial que ens aboca a un desafiament col·lectiu en què entren en joc l'ús del territori, la planificació rural i l'emergència climàtica. Sense mesures estructurals, aquests incendis seran cada vegada més freqüents, intensos i incontrolables.

Una gestió del territori on s'impulsin polítiques de desenvolupament rural per evitar l'abandonament del camp, es fomenti la ramaderia extensiva i l'agricultura tradicional, i es recuperin els usos tradicionals del bosc que redueixen el combustible, ajudaria a prevenir els incendis. La creació de paisatges resistents al foc, on s'intercalin conreus, zones desbrossades i masses forestals; l'eliminació de monocultius d'alt risc; i la plantació d'espècies autòctones més resilientes i amb menor capacitat de cremar són altres punts que podrien combatre aquests grans incendis. La coordinació comunitària en emergències (formació de brigades veïnals, millora dels plans d'evacuació en nuclis rurals, col·laboració entre administracions locals i serveis d'emergències) també és clau, així com l'educació i la sensibilització ciutadana.

Creu Roja davant el foc

Creu Roja compta amb Equips de Resposta Immediata en Emergències (ERIE), formats per personal voluntari entrenat per oferir la millor atenció a les persones damnificades durant les emergències, moltes d'elles provocades per incendis. El personal voluntari de Creu Roja informa cada estiu, als anomenats “punts calents”, als senderistes sobre els possibles senyals i indicis d'incendi que han de tenir en compte. Juntament amb aquesta tasca de sensibilització, a Creu Roja també promovem les bones pràctiques mediambientals entre els i les més joves.

A l'Organització comptem amb el Pla +CO(mpença)2, una estratègia ambiental l'objectiu de la qual és mesurar, reduir i compensar les emissions de gasos d'efecte hivernacle que genera la mateixa Creu Roja, avançant així cap a la neutralitat climàtica. Per compensar part d'aquestes emissions, impulsem la recuperació d'espais naturals mitjançant reforestacions i solucions basades en la natura. Des del 2021, hem reforestat 250 hectàrees i hem plantat més de 234.000 arbres amb els quals hem absorbit gairebé 85.000 tones de CO₂.

Els incendis de sisena generació són el símptoma d'un model territorial i climàtic que ha arribat al límit. Es tracta de construir-ne un altre de més resilient des de l'àmbit local, en què la natura torni a tenir un paper fonamental, amb una població rural activa i uns ecosistemes sans. Cuidar el nostre entorn és un desafiament comú. ●

LA RESPOSTA IMMEDIATA DE CREU ROJA DAVANT L'APAGADA

El migdia del 28 d'abril de 2025 va quedar gravat en la nostra memòria col·lectiva: a les 12.33 hores, la península va patir una apagada massiva que va deixar sense subministrament elèctric 50 milions de persones, desfermant una onada d'incidències arreu del territori nacional.

Trens i metros aturats, semàfors sense funcionar i milers de persones atrapades sense poder arribar a casa. L'apagada del 28 d'abril va deixar el país en una situació sense precedents en qüestió de segons. Davant d'aquest escenari, a Creu Roja vam activar ràpidament els nostres recursos d'emergència per assistir la població, coordinar albergs i garantir l'atenció sanitària i els subministraments bàsics per a les persones afectades.

Creu Roja forma part del sistema de Protecció Civil, i des del primer moment ens vam posar a disposició de les autoritats locals per actuar allà on fos necessari. Durant les hores en què el subministrament elèctric va estar interromput, Creu Roja va atendre més de 13.900 persones gràcies a la mobilització de 1.348 voluntaris i voluntàries. En la resposta hi van participar 380 vehicles, es van desplegar 12 albergs i es va intervenir a 21 estacions de tren de tot Espanya amb avituallament i repartiment d'articles d'abric per als passatgers —2.700 mantes lliurades i prop de 25.000 ampolles d'aigua—.

En diversos territoris, Creu Roja va habilitar generadors per a punts sanitaris i residències, va organitzar transport sanitari

Foto principal: Creu Roja va atendre més de 2.650 persones a Castella i Lleó.

Dreta: Creu Roja va prestar assistència i va repartir gairebé 800 ampolles d'un litre i mig d'aigua entre els passatgers d'un tren que va quedar immobilitzat a Andalusia.

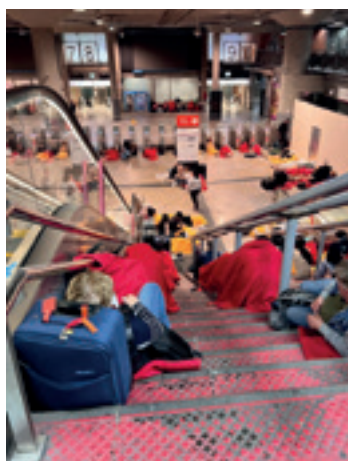
per a trasllats imprescindibles i va establir centres de càrrega per a ambulàncies i equips mèdics. Aquestes accions van reduir el risc per a les persones més vulnerables i van permetre mantenir serveis crítics fins a la recuperació del subministrament.

Els reptes operatius d'un dia que ningú oblidarà

A causa del fet que el temps en què el subministrament elèctric va estar interromput va ser diferent a cada zona, la nostra resposta va ser asimètrica a nivell territorial. “Hi va haver oficines que van haver de fer assistències per mobilitzar persones amb mobilitat reduïda de casa seva o donar suport amb respiradors a pacients ambulatoris. D'altres que, tot i no haver patit un gran grau d'afectació, comptaven amb importants nodes ferroviaris i va caldre donar suport a les persones atrapades a estacions o en trens aturats entre estacions. Mentrestant, altres oficines amb un impacte menor van donar suport a altres territoris que estaven sent més afectats”, apunten des de l'àrea d'Emergències de Creu Roja.

Les comunicacions són un component intrínsec a la coordinació en qualsevol emergència. Aquell dia, el tall de llum va provocar que moltes de les comunicacions de tot el país es veiessin greument compromeses. Tot i això, “els sistemes de suport amb què compten tots els nostres centres d'operacions territorials van permetre mantenir la connectivitat gràcies a la comunicació via internet entre els centres de Creu Roja. També mitjançant la xarxa de ràdio entre els equips mòbils d'intervenció sobre el terreny dels que disposem”, assenyalen els responsables. Creu Roja, en mantenir una xarxa pròpia de comunicacions híbrida (digital i analògica), va poder mantenir la majoria de les seves comunicacions durant el temps que va durar aquesta situació.

La intervenció de Creu Roja —a més d'altres actors de les administracions públiques— va ser clau per no empitjorar la situació tant a nivell sanitari com a nivell psicosocial. La

Esquerra: Durant l'apagada vam repartir 2.700 mantes a les persones que van quedar atrapades a les estacions de tren.

Dreta: A La Rioja es van dur a terme actuacions per ajudar persones amb mobilitat reduïda a sortir de casa.

nostra actuació va minimitzar la incertesa general que es va produir i la dificultat de poder comunicar-se d'una manera normalitzada amb les persones.

En el cas de les intervencions individuals, l'impacte d'aquesta emergència es va veure significativament reduït. Per exemple, les persones que ho van necessitar van poder acudir a les cites o seguiments mèdics establerts per a aquell dia, o van poder mantenir els seus tractaments domiciliaris (oxigenoteràpia, etc.) gràcies a l'ús de l'equipament de les unitats mòbils de Creu Roja a casa seva.

Aquesta resposta va ser possible gràcies al funcionament de tota l'estructura de Creu Roja com un sistema, amb respostes d'un alt grau d'harmonització i estandardització. Enmig de la foscor, aquesta xarxa humana va portar una mica de llum durant les hores més dures de l'apagada. ●

DAVANT UNA SITUACIÓ D'EMERGÈNCIA, PREPARA'T

Preparar-se davant un desastre és fonamental per poder-hi fer front. Creu Roja és conscient d'aquesta realitat i fa anys que capacita la població amb l'objectiu de reduir riscos, minimitzar els danys i mitigar les conseqüències de qualsevol emergència.

Avui dia, els desastres i emergències (ja siguin d'origen natural, tecnològic o antròpic) es produeixen amb una freqüència i una intensitat cada vegada més grans. La pandèmia, els incendis forestals, les DANAs i inundacions, l'erupció del volcà de La Palma o fins i tot la recent apagada massiva ens recorden com de vulnerables podem arribar a ser. A tot això s'hi sumen els efectes cada vegada més evidents i devastadors del canvi climàtic.

En aquest context, la preparació i la prevenció no són opcionals: s'han convertit en una necessitat urgent. Permeten que les comunitats es protegeixin mentre arriben els equips d'emergència i, al mateix temps, redueixen riscos i danys i contribueixen a salvaguardar el benestar dels col·lectius més vulnerables, com la infància, les persones grans, les persones amb mobilitat reduïda i fins i tot les mascotes, que ja són presents en més del 40 % de les llars.

A Creu Roja som plenament conscients d'aquesta realitat i, des de fa anys, estem adaptant les nostres actuacions per donar resposta a les noves necessitats amb l'agilitat, l'eficàcia i, sobretot, la Humanitat que ens defineix. Tenim la certesa que l'autoprotecció i la capacitació de la població resulten fonamentals ara més que mai; per això oferir informació clara, accessible i veraç és imprescindible perquè totes les persones sàpiguin com actuar davant d'una emergència.

Amb aquest objectiu, hem creat una pàgina web específica que ofereix una guia completa sobre com respondre davant d'un desastre, que podràs descarregar per te-

nir sempre a mà. Al web s'orienta la població sobre els tres passos clau que s'han de seguir davant d'una emergència:

1. Dissenyar un pla
2. Preparar el kit
3. Mantenir-se connectat

Des de la pàgina web podràs descarregar-te un llistat amb tot el que ha d'incloure un kit d'emergències, així com un document que t'ajudarà a dissenyar el teu propi pla, a més d'accedir a enllaços d'organismes oficials per mantenir-te informat sense caure en rumors o desinformació, quelcom habitual quan es produeix una situació d'aquest tipus. També oferim consells orientats als diferents grups de població per ajudar-te a no deixar ningú enrere. Saber amb antelació suficient què fer i com procedir és la millor manera de mantenir la calma i protegir-se quan es desencadena una situació que ens supera.

“Fins que arribin els equips d'emergència, està a les nostres mans posar en pràctica el nostre pla d'autoprotecció personal o familiar”, exposa en Víctor Segura, tècnic d'Emergències de Creu Roja. “A Llatinoamèrica o a l'Àsia tenen molt clar com actuar davant les emergències, i és habitual tenir al rebedor de casa un petit kit de 72 hores que van substituint i reposant per tenir-lo a punt en qualsevol moment. La Humanitat, al llarg de la història i una vegada més, aprèn a base de cops durs; la tragèdia recent de la DANA del 2024 ens ha tornat a demostrar que el foment de la cultura de la prevenció i la preparació en emergències és clau per salvar vides”, assegura.

Comunitats més fortes davant les emergències climàtiques

Creu Roja Espanyola, juntament amb la Federació Internacional de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja i la Fundació Zurich, ha impulsat un projecte per reforçar la preparació davant els fenòmens climatològics que generen més emergències cada any: les inundacions i les onades de calor extremes. Amb una durada de tres anys, la iniciativa té com a objectiu millorar la resposta davant els desastres i reduir-ne les conseqüències. Ja s'han realitzat intervencions pilot en barris especialment vulnerables de València i Madrid, cosa que ha permès identificar fortaleeses i mancances amb l'objectiu de construir comunitats més resilient davant les emergències climàtiques. ●

Recorda que has d'adaptar el kit a les teves circumstàncies personals o familiars.

Aquí tens la teva guia amb informació útil per preparar-te davant d'una emergència.

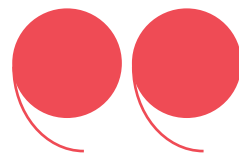

ALMUDENA ARIZA

«Explicar allò que
altres volen amagar
és un acte de
defensa dels drets
humans»

És una de les professionals més destacades i reconegudes del nostre país. Amb una trajectòria de més de tres dècades a RTVE, Almudena Ariza ha estat corresponsal a l'Àsia, els Estats Units, França i l'Orient Mitjà. El seu enfocament proper i humà, el seu compromís amb els drets humans i la seva defensa d'un periodisme que doni veu a qui més ho necessita l'han convertida en un referent ètic i professional.

— **La situació a Gaza és insuportable. Com ho estàs vivint tu com a corresponsal a Jerusalem?**

— Amb una barreja de ràbia, impotència i tristesa profunda. Perquè el que passa a Gaza ja no es pot anomenar conflicte: és una massacre sostinguda. I des de Jerusalem es viu amb la frustració de no poder ser-hi dins, amb les restriccions informatives, la pressió, el soroll polític... i l'angoixa constant d'explicar morts que no haurien d'estar passant.

— **Quin paper juga el periodisme en la defensa dels drets humans i en la visibilització de les crisis humanitàries silenciades?**

— Un paper crucial. En contextos on s'intenta controlar el relat, el periodisme és resistència. No només serveix per informar, sinó també per incomodar, per exigir responsabilitat, perquè les víctimes no quedin en l'oblit. Explicar allò que altres volen amagar és, en si mateix, un acte de defensa dels drets humans.

— **Has dedicat bona part de la teva vida a explicar històries des dels pitjors escenaris. Hi ha alguna història que t'hagi marcat especialment per la seva humanitat enmig del caos?**

— No en podria triar només una. Però diria que, fins i tot en els contextos més durs —enmig de guerres, catàstrofes o crisis oblidades—, sempre he vist aparèixer el millor de l'ésser humà. Sempre hi ha algú que es queda a ajudar, que protegeix, que cuida, que mostra compassió. Gent que arrisca la seva vida pels altres. En les pitjors circumstàncies, també hi brilla la dignitat, la generositat, la bondat. I si alguna cosa he après amb els anys, és que sempre, sempre,

«EL PERIODISME RIGORÓS ÉS MÉS NECESSARI QUE MAI»

sempre m'he trobat amb més gent bona que dolenta. Això també mereix ser explicat.

— **A la teva feina, com equilibres el deure d'informar amb el respecte cap al patiment de les persones a qui dones veu?**

— Aquest equilibri és sagrat. No es tracta només d'explicar el que passa, sinó de com ho expliques. Jo intento escoltar més que preguntar, no robar la història a qui la viu, i cuidar cada imatge, cada paraula, cada silenci. Perquè darrere de cada dada hi ha algú que pateix, i això no s'ha d'oblidar mai.

La periodista ha estat reconeguda amb una de les Medalles d'Or de Creu Roja el 2025.

Almudena Ariza,
una de les professionals
més destacades del
nostre país.

— **Com es construeix una peça periodística que connecti amb les emocions i arribi a les persones sense caure en el sensacionalisme?**

— Escoltant de debò. Deixant que la història respiri. No cal adornar l'horror: la realitat, explicada amb honestat i respecte, ja commou per si sola. I sent conscients que no parlem de xifres, sinó de vides.

— **Creus que els i les periodistes tenen avui més responsabilitat que mai davant la desinformació i els discursos polaritzats?**

— Absolutament. En un món on les mentides circulen a tota velocitat i on tot es simplifica o es manipula, el periodisme rigorós és més necessari que mai. Hem de ser contrapès, contextualitzar, explicar... encara que això suposi anar a contracorrent.

— **Com es gestiona l'impacte emocional de cobrir guerres, desastres i crisis humanitàries sense perdre la sensibilitat?**

— No sempre es gestiona bé. A vegades et trenca per dins. Altres, et deixa insensible sense que te n'adonis. Però intento recordar sempre per què soc allà i per a qui explico

el que explico. I també m'obliga a aturar-me, a parlar, a escriure, a córrer... perquè si perds la sensibilitat, ja no pots explicar bé la veritat.

— **En les teves cobertures, quin paper han tingut les organitzacions humanitàries com Creu Roja? Què has après de la seva tasca?**

— Un paper imprescindible. Són els qui arriben on ningú més arriba, els qui es queden quan tothom se'n va. He vist treballadors de Creu Roja arriscar la vida per salvar la d'altres, amb una humanitat que et desarma. La seva presència és, moltes vegades, l'únic que separa la vida de la mort.

— **Com ha estat rebre una de les Medalles d'Or de Creu Roja?**

— Un honor immens i una responsabilitat. Perquè sento que aquest reconeixement no és només per a mi, sinó per a totes les persones que creiem en el periodisme com a servei públic. El vaig rebre amb emoció, i també amb la certesa que cal continuar. Encara que faci mal. Encara que costi. Perquè hi ha històries que necessiten ser explicades. ●

MIGRACIONES Y FAMILIAS

Quin paper juguen les famílies en les decisions i processos migratoris? Un estudi de Creu Roja revela els obstacles i desafiaments als quals s'enfronten.

Llegeix l'informe complet

La immigració internacional és un dels principals determinants de l'evolució de la població al segle XXI. Espanya és avui una societat multicultural en la qual s'ha avançat en polítiques que treballen pels drets de les persones migrants, però encara queda molt per fer.

De l'estudi *Vulnerabilitat connectada als processos familiars a través de les fronteres* es desprèn que existeixen nous reptes i necessitats per trencar les barreres i situacions de discriminació de les famílies transfrontereres. La investigació recull el relat detallat dels seus protagonistes sobre els impactes de les fronteres legals, socials, culturals i administratives en les seves vides. En travessar una frontera, els marcs estructurals previs s'alteren, redefinint noves possibilitats i rols dins dels sistemes familiars.

L'estudi posa de manifest com operen les disposicions normatives d'estrangeria, els mecanismes de segregació laboral, la discriminació en l'accés a l'habitatge, les barreres educatives, etc., condicionant el benestar, el clima familiar, les relacions de parentiu i les pautes de criança. La força d'aquesta investigació rau en haver posat el focus en el paper que juguen les famílies en les decisions i processos migratoris. ●

Les famílies són presents en les decisions migratòries, fins i tot quan es prenen en situacions d'emergència. La migració sol ser una estratègia familiar de supervivència, sostenibilitat, mobilitat social ascendent, promoció o increment del capital social i econòmic.

GAZA, EPICENTRE DE LA CRISI HUMANITÀRIA A L'ORIENT MITJÀ

A l'Orient Mitjà i, especialment a Gaza, la població civil pateix les conseqüències més devastadores del conflicte, mentre l'assistència humanitària intenta obrir-se pas entre enormes desafiaments de seguretat, accés i protecció. L'objectiu és clar: preservar la vida, la dignitat i l'esperança, fins i tot enmig de l'adversitat.

La crisi humanitària a l'Orient Mitjà i, en particular, a Gaza, continua sent una de les més greus i prolongades del món. El patiment de la població civil, atrapada en un context de violència, desplaçaments forçats i manca d'accés a serveis bàsics, recorda la necessitat urgent de protegir les persones més vulnerables. Davant d'aquesta realitat, el Moviment Internacional de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja referma el compromís que ha guiat tota la seva tasca: alleujar el patiment humà, garantir l'assistència humanitària i defensar la dignitat de totes les persones.

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) ha declarat la fam a Gaza, un fet devastador i sense precedents a la regió. Més de 640.000 persones, exhaustes i amuntegades, sobreviuen en condicions d'inseguretat alimentària catastròfiques. La desnutrició infantil creix de manera vertiginosa i només al juliol es van detectar més de 12.000 casos de malnutrició aguda en nens i nenes, la xifra mensual més alta registrada fins ara. Ja són 64.656 les persones mortes (en la seva majoria infants, dones i persones grans) i 163.503 les persones ferides en aquests dos anys de conflicte. Una situació que, en paraules de la presidenta del Comitè Internacional de Creu Roja (CICR), Mirjana Spoljaric, suposa "el fracàs de la humanitat".

En Martí Amor, delegat de Creu Roja Espanyola a Palestina, coneix de primera mà els horrors que està patint la població civil a Gaza, "amb desenes de morts i centenars de ferits diàriament", explica. "Els hospitals i el personal mèdic estan desbordats, operant per sobre de la seva capacitat, amb taxes d'ocupació que arriben fins al 300%." La majoria de pacients ingressats als hospitals de la Mitja Lluna Roja Palestina durant les últimes setmanes són persones ferides mentre esperaven en zones de distribució d'aliments. "Un d'ells em va dir que, tan bon punt es recuperés, tornaria a la cua per rebre una caixa de menjar", lamenta.

Des del terreny, en Martí Amor indica que l'escassetat d'aliments colpeja amb especial duresa els col·lectius més vulnerables, entre ells les persones grans, ferides, joves i, sobretot, els infants. "El nostre personal ens explica que es troben contínuament amb menors visiblement cansats, que demanen una simple bossa de farina", comenta.

El bloqueig continuat de l'assistència humanitària té conseqüències catastròfiques, especialment perquè existeixen recursos suficients per garantir una assistència humanitària digna i evitar morts i situacions de fam. Així ho confirma en Martí Amor en declarar que, tot i que els magatzems humanitaris a Cisjordània, Jordània i Egipte estan proveïts amb subministraments, llestos per ser distribuïts de manera contínua i coordinada, l'ajuda "entra amb comptagotes". Davant d'aquesta realitat, és imprescindible una resposta multisectorial massiva que asseguri un accés

coordinat a aliments, subministraments mèdics, combustible, aigua, sanejament i higiene per a la població de Gaza.

La signatura de l'alto el foc a Gaza el 13 d'octubre ofereix una oportunitat vital per orientar tots els esforços cap a la resposta humanitària immediata, salvar vides i alleujar el patiment d'una població devastada. Creu Roja Espanyola intensificarà el seu suport a la Mitja Lluna Roja Palestina en la seva resposta immediata.

Altres territoris de l'Orient Mitjà també pateixen les conseqüències del conflicte. És el cas del Líban, convertit en un dels nous escenaris d'aquesta crisi a causa de la seva ubicació geogràfica —limita al sud amb Israel— i de factors geopolítics. El país travessa el seu moment més crític des de la guerra del Líban del 2006. Més de 4.000 persones han perdut la vida, més de 17.200 han resultat ferides i prop d'1,3 milions s'han vist afectades en un context marcat pels desplaçaments massius. Malgrat l'aturada temporal de la violència al sud del Líban, les hostilitats continuen en zones rurals i frontereres i dificulten l'accés humanitari i el retorn de les persones desplaçades.

Quan l'assistència humanitària es converteix en objectiu

Aquesta emergència humanitària a l'Orient Mitjà no només colpeja amb duresa la població civil, sinó també aquells que intenten assistir-la. Des de l'inici de la crisi, 543 treballadors humanitaris han estat assassinats. Només el 2024, els Territoris Palestins Ocupats van registrar

64.656
Persones mortes
a Gaza

163.503
Persones ferides
a Gaza

543
Treballadors humanitaris
assassinats a l'Orient Mitjà

210 M
Milions de persones viuen en
zones sota el control total o
disputat de grups armats arreu
del món

el nombre més alt d'incidents de seguretat contra personal humanitari, amb més de 270 atacs documentats. Entre les víctimes hi ha 54 membres de la Mitja Lluna Roja Palestina, fet que reflecteix el preu altíssim que paga el personal humanitari per complir amb la seva tasca de salvar vides.

“A principis d'agost, les oficines de la Mitja Lluna Roja de Khan Younis, a Gaza, van ser bombardejades de manera sobtada.” “Un dels nostres companys, l'Omar Mansour, va morir, i tres més van resultar ferits”, relata en Martí Amor. També subratlla que les persones voluntàries de l'Organització no estan exemptes de les tràgiques conseqüències del conflicte: “Fa poc, l'Abdel Majeed, voluntari de la Mitja Lluna Roja, va ser assassinat mentre feia cua per rebre menjar, en un moment en què no estava prestant servei.”

Un món travessat pels conflictes

Segons el Comitè Internacional de Creu Roja (CICR), al 2024 hi ha hagut prop de 130 conflictes armats al món, amb la participació de més de 60 estats i 130 grups armats no estatals —el nombre més alt de conflictes actius des de la Segona Guerra Mundial. Aquesta evolució evidencia una preocupant deriva geopolítica: fragmentació de l'ordre internacional, augment de les tensions regionals, competència pels recursos i una alarmant erosió del respecte pel Dret Internacional Humanitari. El CICR estima que 210 milions de persones viuen sota el control de grups armats i, segons l'ACNUR, durant l'últim any més de 162.000 persones han perdut la vida i més de 123 milions s'han vist obligades a abandonar les seves llars. A més, operar en aquests contextos és cada vegada més perillós: el 2024 van morir 38 membres del Moviment Internacional, 29 dels quals en conflictes armats. ●

QUÈ PODEM FER?

La comunitat internacional ha de reforçar els seus esforços per atendre aquesta crisi. La coordinació i el compromís sostingut són condicions essencials per garantir una assistència immediata i, alhora, establir les bases d'una recuperació duradora. La vida de milions de persones depèn d'una resposta eficaç, solidària i a l'altura d'aquesta tragèdia humana.

El compromís i la solidaritat de la societat civil també són fonamentals per enfortir la resposta humanitària i millorar les condicions de vida de les persones afectades a la regió. Hi ha diverses maneres de contribuir a aquesta tasca, donant suport així a la feina que desenvolupa Creu Roja Espanyola juntament amb els seus socis sobre el terreny.

- **Donacions econòmiques:** les aportacions a Creu Roja Espanyola permeten finançar ajuda humanitària essencial, com assistència mèdica, aliments i refugi.
- **Divulgació i sensibilització:** compartir informació sobre la crisi humanitària i la tasca de Creu Roja per augmentar el suport social també és una bona manera d'ajudar, així com participar en activitats de conscienciació.
- **Col·laboració empresarial:** empreses i organitzacions poden contribuir amb donacions, aliances estratègiques o suport logístic.
- **Mobilització social:** impulsar iniciatives solidàries i esdeveniments de recaptació de fons a les comunitats locals és un altre aspecte a tenir en compte.

Mirar lluny, actuar a prop: educació per a una ciutadania global

Valors com l'equitat, la justícia o la pau esdevenen eines indispensables per canviar el nostre present i futur. És precisament això el que persegueix l'Educació per a la Ciutadania Global.

En un món interconnectat i cada vegada més complex, l'Educació per a la Ciutadania Global (ECG) s'ha convertit en una eina clau per promoure valors tan importants com la interculturalitat, l'equitat, la justícia, la pau, la igualtat de gènere o la consciència ambiental. Per a Creu Roja Espanyola és també una manera de difondre els seus Principis Fonamentals i sensibilitzar sobre la defensa dels drets de les persones més vulnerables.

L'objectiu és clar: ajudar la societat a desenvolupar consciència crítica i compromís actiu per construir un món més just i sostenible. L'ECG connecta el local amb el global, fomenta la participació i anima a reflexionar sobre les causes dels grans problemes del nostre temps: des de la desinformació i la polarització social fins a les crisis humanitàries o l'impacte del canvi climàtic.

Tot i que les seves accions es dirigeixen especialment a la infància i la joventut —per ser agents de canvi i futurs líders—, l'abast va més enllà de les aules. A través d'aliances amb institucions, empreses, xarxes socials i associacions, Creu Roja busca estendre aquests valors a tota la població.

El voluntariat juga, en aquest context, un paper fonamental: cada persona és, en si mateixa, un exemple de ciutadania global. En comprometre's de manera activa i solidària, els voluntaris i voluntàries no només milloren la realitat de qui més ho necessita, sinó que contribueixen a transformar mentalitats i promoure empatia. I quan aquest compromís s'emmarca dins del Moviment Inter-

nacional de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja, l'impacte es multiplica.

Les iniciatives que s'han posat en marxa, diverses i creatives, en són una bona mostra. Campanyes com Dones del món, centrada en la igualtat de gènere i l'apoderament femení; Dones davant la guerra, al voltant de la vulneració de drets a què s'enfronten les dones i les nenes en el marc dels conflictes armats; o els clicks de Playmobil, que serveixen per il·lustrar com actua el Moviment en emergències, conflictes o crisis alimentàries.

Per tot això, l'Educació per a la Ciutadania Global no és només un projecte: és una invitació a implicar-se, a comprendre i a actuar perquè la convivència, l'equitat i la dignitat siguin una realitat compartida.

Creu Roja Espanyola dona suport a la Mitja Lluna Roja Palestina (MLRP) i a Creu Roja Libanesa (CRL) en el marc dels seus Plans de Resposta a les crisis humanitàries a l'Orient Mitjà i, en particular, a Gaza.

Fotografia: ©Ahmed Al Waheidi/ICRC

CICR: MÉS DE 160 ANYS PROTEGINT VIDES ENMIG DEL CAOS

El CICR actua com a
intermediari neutral
en conflictes armats
internacionals, no
internacionals i altres
situacions de violència.

El Comitè Internacional de Creu Roja (CICR) ha estat present en els moments més difícils de la història de la Humanitat. Ha estat un actor neutral, imparcial i independent, la missió del qual no ha canviat en els darrers 160 anys: ajudar les persones afectades per conflictes armats i altres situacions de violència arreu del món, fent tot el possible per protegir la seva vida i la seva dignitat, i alleujar el seu patiment.

Si fem un repàs pels conflictes armats que han colpejat la Humanitat des del 1863, el CICR hi ha estat present, protegint i assistint les víctimes sense importar de quin bàndol fossin. Des de les dues Guerres Mundials, passant pel conflicte entre Israel i Palestina o l'enfrontament entre l'Estat colombià i les FARC, fins als conflictes més recents al Sudan, Síria, Haití, l'Iraq, Rússia i Ucraïna, el CICR desenvolupa la seva tasca en múltiples escenaris.

A cada racó del món on ha participat, l'Organització compleix una missió essencial per alleujar el patiment de les parts més desprotegides. Però el Comitè també exerceix un paper primordial promovent el compliment del Dret Internacional Humanitari (DIH), a més de vetllar perquè es respectin els drets de les víctimes de la guerra. El CICR és el principal promotor, juntament amb les Societats Nacionals de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja, del Dret Internacional Humanitari. El DIH, també conegut com el "dret de la guerra", és el conjunt de normes jurídiques que regulen la conducció de les hostilitats en els conflictes i protegeixen les persones que no hi participen directament: civils, ferits, presoners de guerra i personal sanitari i humanitari.

El coneixement d'aquestes normes n'afavoreix el compliment; per això, el seu ensenyament i difusió, a més de ser una obligació jurídica dels Estats, és un compromís per al Moviment de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja. A Creu Roja Espanyola, aquesta important tasca es desenvolupa des del Centre d'Estudis de Dret Internacional Humanitari (CEDIH).

Aquest interès per conèixer aquesta branca del dret i comprendre com interactuen els diferents actors de la comunitat internacional és el que va motivar en Guillem Puri a enfocar els seus estudis cap al Dret Internacional Humanitari. "Em va semblar una missió noble i per la qual m'agradaria treballar. Després d'algunes experiències professionals, per exemple com a assessor jurídic a Creu Roja Espanyola, i d'estudiar un màster enfocat en el DIH a Ginebra, vaig acabar treballant al CICR el 2018", relata des de la seu del CICR a Ginebra. Abans d'entrar al Comitè, en Guillem Puri també va ser voluntari tant de Co-

EL CICR PROMOU EL COMPLIMENT DEL DRET INTERNACIONAL HUMANITARI.

peració Internacional com de l'àrea de Drets Humans de Creu Roja a Lleida.

El CICR té un mandat legal explícit per actuar sobre la base dels Convenis de Ginebra de 1949 —ratificats universalment— i dels seus Protocols Addicionals. Aquests darrers són un dels pocs tractats internacionals que han estat ratificats de manera universal. “El DIH parteix de la premissa que en tota guerra hi ha mort i destrucció. Alhora, el DIH estableix límits en la manera de fer la guerra, així com l'obligació de tractar amb humanitat les persones que han passat a estar sota el control de l'enemic. És, en part, una última capa d'humanitat en una situació tan inhumana com una guerra”, afegeix l'assessor jurídic del CICR. Tot i aquestes normes, continuem veient cada dia imatges que no respecten el dret de la guerra: hospitals destruïts, civils atacats o traves a l'ajuda humanitària. Per això, el CICR té un altre propòsit essencial: dur a terme una tasca de difusió i desenvolupament del Dret Internacional Humanitari, col·laborant amb universitats, governs i forces armades per enfortir-ne la implementació i l'adaptació als desafiaments actuals. “És essencial que els Estats respectin les regles mínimes que ells mateixos es van donar i que avui conformen el DIH. El respecte del DIH no condueix necessàriament a la pau, però sí evita deshumanitzar l'adversari. Preservar la humanitat fins i tot durant la guerra salva moltes vides i pot facilitar que, algun dia, les parts puguin tornar a seure en una taula de negociació i trobar una solució dialogada al conflicte”, exposa Puri.

La diplomàcia silenciosa

Gràcies a aquest mandat específic atorgat pels Convenis de Ginebra, el CICR pot actuar com a intermediari neutral en conflictes armats internacionals i no internacionals. La seva força rau en la diplomàcia silenciosa: negociacions discretes amb governs, exèrcits i grups armats per garantir l'accés humanitari, sense entrar en debats polítics. Aquesta

La Neutralitat és un dels
Principis Fonamentals
que guia l'acció del CICR.

neutralitat és clau per a la seva acceptació en els contextos més hostils. Un principi que no sempre és entès per les parts. “Moltes persones qüestionen la neutralitat que el CICR adopta com un dels principis que guien la seva acció. És natural, humà, prendre partit quan les persones viuen o presencien un conflicte. Tanmateix, ara més que mai és essencial comptar amb actors humanitaris com el CICR que mantinguin la seva neutralitat. La Neutralitat ens permet poder dialogar amb totes les parts implicades i trobar solucions que ajudin a millorar la situació de les persones afectades pels conflictes. Neutralitat no és sinònim de passivitat ni d'indiferència, sinó una eina que ens permet executar el nostre mandat de protegir i oferir assistència a les persones afectades pels conflictes”, explica en Guillem Puri.

Moltes vegades els assoliments del CICR passen desapercebuts, però és evident que el Comitè és un actor fonamental en l'escenari internacional, ja que redueix el patiment de milions de persones. Al llarg de les darreres dècades, el CICR ha participat en complexes operacions de repatriació de presoners de guerra en diversos conflictes, així com com a observador en operacions de repatriació de persones mortes, perquè les famílies puguin enterrar-les amb dignitat i respecte a les seves tradicions. El CICR també juga un paper essencial en la recerca de persones desaparegudes.

En un món en què els conflictes armats s'allarguen i les víctimes civils es multipliquen, la tasca del CICR esdevé cada vegada més complexa i alhora més crucial. Des dels camps de batalla fins a les taules de negociació, l'Organització continua sent un far d'esperança enmig de la foscor. Mentre hi hagi guerres, el CICR hi continuarà sent, recordant-nos que, fins i tot en temps de barbàrie, la Humanitat no està perduda. ●

El CEDIH de Creu Roja Espanyola
promou l'estudi, la recerca i la difusió
del Dret Internacional Humanitari.

25 ANYS OBRINT OPORTUNITATS A TRAVÉS DE L'OCUPACIÓ

El Pla d'Ocupació de Creu Roja fa un quart de segle que acosta la feina a les persones. Des de l'any 2000 fins ara, s'ha convertit en una eina imprescindible per ajudar els col·lectius vulnerables en el seu camí cap a una feina digna.

Les xifres

+1.500.000

Persones s'han recolzat en el **Pla d'Ocupació de Creu Roja** durant aquests 25 anys

113.000

Empreses i Administracions Públiques han col·laborat amb el Pla d'Ocupació

Vint-i-cinc anys donen per a molt. És el recorregut que assoleix ara el Pla d'Ocupació de Creu Roja, una valuosa estratègia que, durant més de dues dècades, ha suposat una porta d'entrada al mercat laboral per a aquelles persones que més ho necessitaven. Al llarg d'aquest temps, milers i milers de persones han trobat acompanyament, orientació, formació, oportunitats i, sobretot, confiança de la mà de l'Organització.

En paraules de Maika Sánchez, responsable de l'àrea d'Ocupació de Creu Roja, el balanç d'aquest quart de segle és “molt positiu”. No només s'ha consolidat una xarxa territorial sòlida, amb una gran experiència acumulada i capaç de donar resposta en contextos molt complexos (des de la crisi del 2008 fins a la pandèmia de la covid), sinó que el treball conjunt del personal laboral i voluntari, juntament amb les eines i sistemes desenvolupats, han permès atendre amb eficàcia més d'1.500.000 persones, generant un “impacte real en les seves vides”.

Creu Roja esdevé, per tant, un actor clau “perquè les persones més fràgils puguin accedir a serveis específics que millorin la seva ocupabilitat”, afegeix. Un compromís en què, puntualitza Sánchez, també ha estat indispensable la

col·laboració d'empreses i administracions, amb una menció especial a l'aportació del Fons Social Europeu.

Els èxits del Pla d'Ocupació parlen per si sols i demostren el seu enorme abast i repercussió. La capacitat d'adaptació i d'oferir respostes segons les necessitats de cada persona queda palesa “gràcies a la proximitat de Creu Roja Espanyola i al coneixement que té de la realitat”, declara la responsable d'Ocupació, que també destaca l'experiència i l'especialització a l'hora d'impulsar mesures destinades als col·lectius amb més dificultats.

Avui celebrem els 25 anys del Pla d'Ocupació, posant en valor les fites assolides, les aliances teixides i, sobretot, els èxits de totes aquelles persones que han demostrat que la feina, en efecte, contribueix a canviar vides.

Primera fita: així comença el camí

L'any 2000 vam començar a col·laborar amb el Fons Social Europeu per ajudar les persones a accedir a una feina. El 2001, un any després, es van dur a terme les primeres accions en 33 assemblees territorials, que van permetre atendre 7.720 persones migrants a través de la constitució de la Xarxa Interlabora. Gràcies a aquestes accions, 3.208 persones van accedir a una feina i 569 empreses es van sumar a la iniciativa.

El 2003 vam posar en marxa el projecte Impulsa, una iniciativa per fomentar l'autoocupació. Més endavant, el 2008, vam renovar la col·laboració amb el Fons Social Europeu, fet que ens va permetre ampliar el perfil de persones beneficiàries, atenent de manera específica dones allunyades del mercat laboral, persones en situació d'alta vulnerabilitat social i joves amb baixa qualificació. També vam dur a terme campanyes com El tauler de les oportunitats.

Segona fita: la crisi econòmica del 2008

L'any 2008 va estar marcat per la crisi. Els seus efectes van impactar en la nostra activitat i ens van portar a ampliar la intervenció a persones majors de 45 anys en situació d'atur de llarga durada. Va coincidir amb la renovació de la col·laboració amb el Fons Social Europeu, que va fer possible estendre el perfil de persones beneficiàries. El nombre de participants es va incrementar en un 38%, i es van posar en marxa campanyes per promoure la diversitat cultural, la conciliació laboral i combatre l'atur juvenil.

El 2011 vam impulsar estratègies com En realitat no té gràcia, que promovia una visió positiva de la diversitat cultural, principalment en l'àmbit laboral, i d'altres com Et correspon – ens correspon. També vam posar el focus en les persones joves, protagonistes del projecte Itineraris horitzontals per a joves a l'empresa.

Tercera fita: una joventut i famílies sencebres desorientades

El 2013 vam constatar que molts joves tenien grans dificul-

tats per accedir a una feina, i per això vam posar en marxa programes específics de formació i orientació laboral. Un any més tard, davant les altes taxes d'atur juvenil i famílies senceres sense feina, vam llançar projectes com *Aprendre Treballant* o *Itineraris laborals* per a famílies amb tots els seus membres a l'atur. Campanyes com *El bolígraf* que escriu el futur també es van difondre en aquesta època.

El 2015, el món digital va començar a adquirir més força, i per això vam desenvolupar una eina en línia per reforçar competències laborals, a més de projectes per reduir la bretxa tecnològica en dones. El 2016 vam renovar la col·laboració amb el Fons Social Europeu a través del nou Programa Operatiu d'Ocupació Juvenil (POEJ), dirigit a joves inscrits a la Garantia Juvenil. Més de 49.156 joves van millorar la seva ocupabilitat, 24.900 van accedir a una feina i es van establir aliances amb 5.265 empreses.

Els ecos de la revolució digital es van fer encara més evidents el 2017, amb l'inici de l'adaptació del Pla d'Ocupació a la transformació digital a través del projecte *Empleant digital* (premiat el 2019 per la Comissió Europea). També vam promoure campanyes de sensibilització com *La meua cara no és el meu CV*, *El meu altre selfie* o *Desafiament +45*. El 2019 vam llançar el servei multicanal d'orientació laboral, que va permetre atendre en línia més de 20.000 persones. La campanya *El balanç més positiu* va convidar, d'altra banda, a reflexionar sobre la igualtat d'oportunitats entre dones i homes al mercat laboral.

Quart fita: i va arribar la pandèmia

El 2020 sempre estarà associat a la pandèmia de la COVID, un esdeveniment que va sacsejar les nostres vides i al qual vam respondre de manera immediata. Vam adaptar totes les nostres intervencions a formats en línia i telefònics, i vam atendre més de 100.000 participants per garantir que ningú es quedés sense suport. Dins el marc del Pla RES-PONDE, el Pla d'Ocupació va rebre les consultes de 95.500 persones sobre la situació del mercat laboral. També van sorgir els Directes cap a l'ocupació per reforçar el servei multicanal, i vam iniciar el projecte *Acércate* per a dones víctimes de violència de gènere.

Cinquena fita: nous temps, noves eines

Les noves eines digitals ens han permès entendre millor les necessitats de cada persona i acompanyar-les de manera eficaç en el seu camí cap a l'ocupació. Amb aquesta

voluntat, el 2021 vam llançar la campanya *SOMOS GO*, enfocada en les capacitats professionals de la joventut. L'edatisme laboral també ha estat una de les nostres prioritats, i l'hem abordat mitjançant iniciatives com *Ara som +*. En aquesta època també vam impulsar projectes com *Connectades*, dedicat a l'aprenentatge de competències digitals per a dones, i *Tips d'orientació laboral*, un autoservei de consells pràctics.

Un any més tard vam posar en marxa el projecte *Tàndem*, que combina formació i ocupació per a joves dins la pròpia Organització, a més de llançar *El meu currículum* en 3 passos. Vam tancar el 2022 amb més de 274.000 persones ateses i una taxa d'inserció del 47% en iniciatives integrals.

El 2023 vam renovar la col·laboració amb el Fons Social Europeu per al període 2023-2029 a través del Programa d'Ocupació Juvenil i del Programa d'Inclusió Social, la garantia infantil i la lluita contra la pobresa, consolidant respostes integrals per a diferents col·lectius i persones. Paral·lelament, van sorgir serveis en línia i experiències pilot, a més de campanyes com *Ara soc +* contra l'edatisme laboral, *Contracta sense o Acceleradors GO Anem amb tu*, orientada a la joventut.

La innovació forma part (i continuarà formant part) de l'ADN del Pla d'Ocupació de Creu Roja. I és que "ha permès abordar solucions personalitzades per respondre a necessitats específiques de les persones vulnerables, millorar les respostes amb eficiència, reduir costos i augmentar les cobertures, arribant a més persones i reduint les barreres geogràfiques i socials", assenyala Maika Sánchez.

I així arribem fins avui. Actualment, el Pla d'Ocupació de Creu Roja té en marxa 46 tipus diferents de respostes i projectes en 660 localitats de 50 províncies d'Espanya, i ofereix servei a persones desocupades de llarga durada, dones allunyades del mercat laboral, joves sense experiència, persones immigrants, majors de 45 anys, persones refugiades, dones víctimes de violència de gènere, persones en procés de recualificació, i, en definitiva, a totes aquelles que necessitin acompanyament cap a l'ocupació.

A per 25 anys més. ●

De dormir en un cotxe a dirigir una empresa amb 30 treballadors

La vida d'en Claudio és una d'aquelles històries que semblen escrites per un guionista. Aquest argentí va passar un temps en situació irregular i va arribar a dormir al carrer abans de muntar la seva pròpia empresa.

Claudio Mogilner va arribar a Espanya el 2001 amb 3.000 euros a la butxaca i sense conèixer ningú. Havia marxat de l'Argentina després del “corralito” a la recerca d'un futur més esperançador. Quan li va caducar el visat de turista i sense permís de treball, va passar dos anys molt complicats durant els quals es va veure obligat a dormir dins del cotxe. De Madrid es va traslladar a Salamanca. Allà va recórrer a Creu Roja, una Organització que no li era aliena, ja que al seu país n'havia estat voluntari.

Des de Creu Roja el van ajudar a cobrir les seves ne-

cessitats bàsiques, però també li van oferir un altre tipus de suport que va resultar determinant per sortir de la situació en què es trobava. “Des de Creu Roja em van guiar en la creació de la meua societat laboral. Em van proporcionar informació i assessorament, que era el que necessitava en aquell moment”, explica en Claudio des de Salamanca.

Des de la Xarxa Interlabora del Pla d'Ocupació, que aleshores acabava de fer els seus primers passos, el van acompanyar en tots els tràmits. Gràcies al seu esforç, en Claudio va obrir la seva pròpia empresa, International Web, enfocada al disseny de pàgines web i al màrqueting digital. Una companyia que avui compta amb 30 treballadors, 1.500 clients i que ha treballat per a grans marques com Coca-Cola o el Reial Madrid.

Quan la seva situació va canviar, va voler incorporar-se com a voluntari a l'àrea d'Ocupació de Creu Roja per acompanyar altres persones que estiguessin passant pel mateix que ell havia viscut. ●

Moltes persones en situació de vulnerabilitat —especialment dones, joves, migrants o aquelles que viuen en zones rurals— corren el risc de quedar enrere en un mercat cada vegada més automatitzat.

La intel·ligència artificial, una oportunitat per a l'ocupació

■ Davant d'aquest repte, neix *Empleando Digital Sinergia*, un projecte d'innovació social que busca convertir la intel·ligència artificial en una oportunitat d'inclusió i no pas en una barrera. Aquest innovador projecte, impulsat per Creu Roja Espanyola i la Fundació Secretariat Gitano, amb el cofinançament de la Fundació Accenture i el Fons Social Europeu Plus (FSE+), aposta per posar la tecnologia al servei de les persones, especialment d'aquelles que més ho necessiten. Es tracta d'una iniciativa que es desenvoluparà entre 2025 i 2029 amb un propòsit clar: transformar la inserció laboral mitjançant l'ús ètic, estratègic i inclusiu de la intel·ligència artificial, assegurant que ningú no quedi enrere.

FORMAR-SE EN LES PROFESSIONS MÉS SOL·LICITADES

Creu Roja compta amb centres de formació professional repartits per tot el territori estatal, on l'alumnat pot créixer tant personalment com professionalment.

Des serveix la teoria sense la pràctica, ni la pràctica sense la teoria. Ambdues facetes formen un tot i resulten clau quan parlem de formació. Perquè aprendre és un dels camins més apassionants que tots i totes recorrem, i en què l'ensenyament —la manera d'impartir coneixements— marca la diferència. “Digue-m'ho i ho oblidaré, ensenya-m'ho i ho recordaré, implica'm i ho aprendré”, deia el cèlebre inventor Benjamin Franklin.

Perquè els i les estudiants aprenguin de veritat, cal un ensenyament sòlid que es basi en una metodologia realista i de qualitat. Això és el que fem a Creu Roja a través dels nostres centres de formació professional. La seva missió principal és formar l'alumnat en matèries on som experts, com ara el Grau Mitjà d'Auxiliar d'Infermeria, el Grau Mitjà d'Emergències Sanitàries o el Grau Superior d'Integració Social, entre molts altres. Gairebé tots estan relacionats amb el sector sociosanitari, però no exclusivament. Els centres on Creu Roja imparteix formació professional es troben a nou províncies: A Coruña, Alacant, Illes Balears, Còrdova, Granada, Màlaga, Madrid, Tenerife i Biscaia.

Des de l'Organització fa dècades que formem alumnat en matèries on som referents, amb un professorat que acumula sòlids coneixements i una àmplia trajectòria en les seves àrees, i que s'ha convertit en un dels nostres principals punts diferencials. “La llarga experiència que tenim com a Organització en totes aquestes àrees ens fa destacar i marca la diferència a l'hora d'afrontar un grau”, defensa Sandra Núñez, tècnica de l'àrea d'Educació de Creu Roja. I això no és tot, ja que els valors plens d'Humanitat que es transmeten durant el període formatiu també resulten essencials en aquest moment de preparació per al món laboral.

Les oportunitats que brinda la formació professional no deixen de créixer, i no només pel seu clar enfocament pràctic. De fet, en 3 dels 9 centres de Creu Roja on impartim aquests graus ja s'ofereix la possibilitat d'ampliar la formació amb una beca Erasmus+, fet que obre encara més portes a l'experiència internacional de l'alumnat. “La realitat és que surten molt preparats en tots els aspectes. Els ensenya a encarar una entrevista de feina i els donem

les eines necessàries per afrontar-la amb seguretat. En algunes titulacions, les taxes d'ocupabilitat són molt elevades, ja que aquests perfils estan altament demandats, tot i que és cert que, segons el territori, les necessitats varien”, assegura la tècnica.

Certificat de professionalitat, una finestra al món laboral

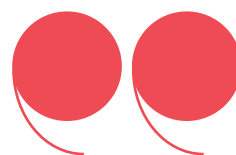
D'un temps ençà, els certificats de professionalitat, que Creu Roja ofereix a bona part del territori, són una via accessible per formar-se en una tasca específica i aconseguir un lloc de treball. Actualment, aquesta finestra a l'ocupació, coneguda com a certificat de professionalitat, s'ha ampliat encara més, fins al punt de poder progressar formativament i convalidar-se, en alguns casos, com a cicles formatius. “En moltes ocasions, si l'alumnat cursa una o dues assignatures d'algun grau alineat amb la seva formació obtinguda amb el certificat professional, pot convalidar-lo i comptar amb un grau de formació professional. Si pensem en els col·lectius vulnerables que atenem a Creu Roja, aquest salt qualitatiu els ofereix no només l'oportunitat d'ampliar els seus coneixements, sinó també un major accés a la feina i a ofertes de més qualificació”, apunta Sandra Núñez.

Ja sigui a través de graus formatius o certificats de professionalitat, el nostre objectiu com a Organització és sempre el mateix: oferir coneixement des de la pràctica perquè, en el futur, l'alumnat esdevingui persones professionals, compromeses i humanes. ●

1 DE CADA 4

llocs de treball que es creïn a Espanya fins al
2030 requeriran perfils de formació professional.

MARÍA NEIRA

“I la salut comença
molt abans dels
hospitals”

Maria Neira és directora del Departament de Salut Pública i Medi Ambient de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Reconeguda per la seva tasca en la lluita contra el canvi climàtic i els seus efectes en la salut, és una de les veus més influents en salut pública a escala mundial.

— Quins consideres que són els principals reptes per a la salut pública a nivell mundial en els propers 5 a 10 anys?

— Per definir quines són les prioritats en salut pública es poden dur a terme diferents actuacions. Una és observar quins són els factors de risc més importants. Cada any es publica un informe global sobre els indicadors de salut. Allà veiem que, actualment, els riscos més rellevants per a la salut són la hipertensió, el tabac i, molt important, la contaminació de l'aire. Aquesta ja seria una raó per orientar i escollir les prioritats en salut pública.

També cal valorar a quina població afecta, quines intervencions es poden posar en marxa per combatre aquesta situació i definir, a partir d'aquí, les prioritats. Ara mateix, tots aquests factors de risc ambientals, el canvi climàtic i tot allò relacionat amb l'accés a l'aigua potable i a l'aire net (evitant aquestes substàncies cancerígenes que ens envolten) també són prioritats.

Una altra prioritat té a veure amb el nostre estil de vida, un aspecte que es relaciona amb l'obesitat i el sedentariisme. Són aquestes malalties no transmissibles, o cròniques, les que literalment ens estan matant; i hi ha prou proves que demostren quines són les malalties més comunes.

D'altra banda, una tercera prioritat és, clarament, tot el sistema sanitari. Per poder respondre a tots aquests factors de risc determinants per a la nostra salut, els sistemes sanitaris han de funcionar bé. Una cobertura sanitària universal seria el somni. Després cal abastar des de la prevenció fins a la rehabilitació, incloent-hi, òbviament, la resposta a emergències, epidèmies, brots... el que sigui. La salut mental també s'està convertint en una prioritat enorme.

Cal entendre que la salut pública no és lluitar contra la malaltia. Aquest és l'aspecte sanitari o curatiu. Salut pública vol dir prevenir i actuar allà on es pugui tenir un impacte per protegir i evitar la malaltia.

— La pandèmia de la COVID-19 ens ha ensenyat la importància de la col·laboració global en salut. Com està treballant l'OMS per enfortir les aliances internacionals i assegurar una resposta coordinada davant futures emergències sanitàries?

— La pandèmia va suposar una col·laboració entre diferents organismes gràcies a una eina molt potent: el Reglament Sanitari Internacional. Es tracta d'un mecanisme legislatiu, que estableix l'obligació legal de col·laboració entre països per prevenir certes substàncies infeccioses. A més, el reglament sanitari internacional no inclou només agents biològics, sinó també substàncies químiques i nuclears. És una col·laboració molt intensa perquè implica que tothom està en risc.

És un mecanisme molt fort, potser el més poderós que

«PROMOVENT ACCIONS PER LLUITAR CONTRA EL CANVI CLIMÀTIC HI HA ENORMES BENEFICIS PER A LA SALUT»

tenim, ja que és un instrument legal. Però també treballem colze a colze amb ministres d'energia, de transició ecològica, de transport, d'agricultura..., amb tot allò que pugui tenir un impacte en la nostra salut abans d'arribar a l'hospital. Sempre recalquem que no som l'Organització Mundial de la Malaltia, sinó l'Organització Mundial de la Salut. I la salut comença molt abans dels hospitals.

— **La salut mental ha adquirit una gran rellevància en els últims anys. Quins passos està fent l'OMS per abordar la creixent càrrega de malalties mentals a nivell global?**

— Està guanyant molta rellevància el tema de la salut mental, però definitivament no la que seria necessària. Hi ha diversos aspectes en què hem de treballar. Primer, òbviament, necessitem un sistema de salut capaç de respondre a aquestes malalties ja diagnosticades i identificades. És una part molt difícil i també molt costosa.

Des de l'OMS també actuem en l'altre extrem: analitzem quins factors de risc poden tenir un impacte en la salut mental. Sabem, per exemple, que la demència està relacionada amb la contaminació de l'aire. Aquest material particulat provoca un procés inflamatori que pot afavorir malalties degeneratives i neurològiques. La part de prevenció seria fonamental.

A més, també cal tenir en compte l'abús de substàncies, com ara les drogues, que pot accelerar aquest procés. Tot té a veure també amb la comunicació, amb el *raising awareness*, és a dir, sensibilitzar i influir els governs perquè es prenguin més seriosament aquest problema de salut mental i promoure un conjunt de mesures basades en un estil de vida més saludable que puguin ajudar també a prevenir malalties mentals com la depressió.

— **A mesura que la població mundial envelleix, quines mesures està impulsant l'OMS per assegurar que els sistemes de salut estiguin preparats per afrontar els**

reptes relacionats amb l'envel·liment de la població?

— Aquí hi té molt a veure la sostenibilitat del sistema sanitari. Hem de pensar en un sistema de salut que no cobreixi persones que viuran 70 o 80 anys, sinó persones que tindran una esperança de vida molt més llarga. A més, en aquests últims deu anys de vida requeriran una assistència sanitària molt intensa, costosa i probablement encara així difícil d'assegurar. Tot això s'ha de tractar dins d'aquesta discussió general sobre els sistemes sanitaris, i identificar com a prioritat aquest cost.

Aquí hi ha un desafiament molt important, perquè crec que la major part dels països encara no ens hem sabut adaptar al fet que l'esperança de vida s'allarga. La corba demogràfica ha d'estar perfectament integrada en aquesta discussió sobre el sistema sanitari, el finançament i la sostenibilitat. I encara no hi és com hauria d'estar.

— **La sostenibilitat i el canvi climàtic són temes que impacten directament en la salut pública. Quines accions està promovent l'OMS per afrontar els efectes del canvi climàtic en la salut de les poblacions més vulnerables?**

— Ara és un tema que parla per si sol. Abans calia fer molta pedagogia i narrativa per explicar què és el canvi climàtic i com es relaciona amb la salut... ara són els mateixos països els qui ens ho expliquen a nosaltres. Costa d'Ivori, per exemple, sap perfectament l'impacte que té el canvi climàtic en la seva salut, perquè els seus terrenys abans eren cultivables i ara són àrids, secs. Saben que hi ha hagut pluges on abans no n'hi havia i, per tant, hi ha una transmissió de malalties més important que abans. A Kènia, al Kilimanjaro, abans no hi havia mosquits i ara sí, i per tant hi ha malària.

També hi ha la part de nutrició. Si no pots cultivar, no tens aliments; si la terra s'asseca, falta aigua; i quan l'aigua escasseja o es contamina, apareixen malalties com el cò-

El canvi climàtic impacta directament en la salut pública

lera o les diarrees. S'està retrocedint. Molts països descriuen amb claredat què significa el canvi climàtic per a ells. Alguns el relacionen directament amb la contaminació de l'aire, com passa als països més rics, on les mateixes causes que provoquen el canvi climàtic —la crema de combustibles fòssils— són també les responsables de la pol·lució. A mesura que avancem cap a energies més netes, el primer beneficiat serà el nostre sistema respiratori: millorarà la qualitat de l'aire i, amb això, es reduiran moltes malalties.

— **Com està evolucionant l'estratègia de l'OMS per a la promoció de la salut i la prevenció de malalties a nivell global, i quin paper hi juguen l'educació i la sensibilització en aquest enfocament?**

— Fem servir tots els mitjans que tenim al nostre abast. Tots. El que passa és que les qüestions de salut són tantes i tan variades que tampoc podem estar alertant de manera permanent. Fem servir les xarxes socials, les conferències de premsa; informem els governs, treballem molt amb el sector acadèmic, amb les ONG i amb les institucions.

Tots els nostres missatges estan disponibles perquè s'utilitzin. La qüestió és transmetre-ho també en positiu. Òbviament, no pots dir a la gent tot el temps que “es produirà una catàstrofe”. El que hem de comunicar és que

a tots ens convé treballar per accelerar la transició cap a energies netes.

Què hi té a veure una metgessa, com jo, amb tot això? Molt.

La contaminació de l'aire és un problema gravíssim: si no la combatem, continuarem omplint els hospitals de persones amb malalties respiratòries cròniques. I això té un cost enorme, humà i econòmic. Parlem de càncer de pulmó, de morts evitables... No és cap broma.

Cal recordar que la millor motivació per lluitar contra el canvi climàtic és la salut. És l'argument més poderós.

— Què li diries a una persona amb diabetis tipus 2 associada al sedentarisme? Que necessitem ciutats amb carrers per on poder caminar, i per això cal reduir el trànsit i repensar la mobilitat.

Què hi té a veure una metgessa amb el transport públic? Tot. Perquè hi va la nostra salut. ●

CINC ANYS OFERINT ATENCIÓ I SUPORT EMOCIONAL

El que va sorgir com un recurs per respondre dubtes i alleujar el patiment emocional provocat per la irrupció de la COVID, ha evolucionat cap a noves demandes.

El 13 d'abril de 2020 va néixer, com a resposta a la situació de pandèmia mundial i dins del PCreu Roja RESPONDE davant la COVID, un servei d'escolta activa per alleujar el patiment emocional provocat pel virus. La incertesa, l'ansietat del confinament o la gestió de les defuncions de familiars van provocar un allau de necessitats de suport psicològic i emocional que es van començar a atendre des d'aquest servei, denominat Creu Roja T'Escolta, i que en el seu primer any de vida va realitzar més de 6.200 atencions telefòniques.

Cinc anys després, lluny de desaparèixer, aquest servei ha evolucionat atenent un altre tipus d'inquietuds, normalitzant així l'atenció i/o l'acompanyament psicològic. En aquest període, i gràcies a la col·laboració de 115 persones voluntàries, s'han pogut atendre prop de 35.000 trucades, oferint suport i consol a les persones que pateixen patiment emocional, dotant-les de pautes i eines necessàries per millorar la gestió dels conflictes quotidians i afavorint, en tot moment, el seu benestar.

Creu Roja T'Escolta està atès, en un primer nivell d'orien-

tació, per persones treballadores i voluntàries de Creu Roja, especialistes en suport i acompanyament psicosocial. Paral·lelament, es compta amb dos nivells més especialitzats, als quals es deriven els casos o situacions més complexes. A un d'ells, el nivell d'assistència, atès per psicòlegs i psicòlogues especialistes en atenció psicològica clínica i sanitària, s'hi remeten els casos que requereixen una atenció més especialitzada. En l'altre nivell, d'acompanyament, format per voluntariat d'acompanyament i professionals de la psicologia, s'atenen els casos en què concorre soledat no desitjada o que requereixen pautes bàsiques de psicoeducació.

Cada cop truquen més persones joves

El tipus de demanda ha evolucionat en aquests cinc anys, adaptant-se l'atenció a les necessitats de la població. Així, les trucades que requereixen contenció o ventilació emocional representen actualment el 80%, davant del 30% que suposaven el 2020, any en què les principals preocupacions estaven relacionades amb consultes sobre recursos de Creu Roja o informació davant les necessitats d'algun familiar en entorn COVID.

El recorregut històric de Creu Roja T'Escolta està lligat a situacions d'emergència de gran magnitud i diversa naturalesa. La pandèmia va ser només l'inici, però en aquests cinc anys, l'erupció del volcà de La Palma, l'esclat de la guerra a Ucraïna o les conseqüències de la DANA han estat contextos que han afavorit les necessitats de suport emocional en moltes persones.

Pel que fa al perfil de les persones que contacten amb el servei, aquestes són principalment dones (58,44%), amb edats compreses entre els 40 i els 64 anys (53,39%). Els adolescents comencen a utilitzar aquest servei de manera progressiva, representant el 9% del total de contactes. També és destacable el nombre elevat de consultes procedents de persones joves menors de 30 anys, que ja constitueixen gairebé el 18% del total.

Les trucades al 900 107 917 són gratuïtes, de dilluns a dijous de 10 h a 14 h i de 16 h a 20 h, i els divendres de 10 h a 14 h (una hora menys a Canàries). ●

La informació pot ser tan poderosa com un tractament: ben utilitzada, prevé, protegeix i salva vides. Això és el que fa des de fa 20 anys Info Prevenció, un servei d'informació i prevenció de Creu Roja que atén consultes relacionades amb el VIH, les ITS, les hepatitis víriques i la tuberculosi, de manera confidencial i gratuïta. Funciona com un canal múltiple (telèfon, xat, xarxes socials, correu electrònic i web) que resol dubtes sobre símptomes, riscos, proves diagnòstiques o tractaments, i també difon informació clau sobre l'impacte de les ITS, com prevenir-les, detectar-les precoçment i tractar-les.

Aquest espai sorgeix del compromís de Creu Roja i el Ministeri de Sanitat per acostar el coneixement sobre la salut sexual a la població, especialment a aquelles persones que poden trobar barreres geogràfiques, culturals o d'accés, i facilitar una atenció individualitzada en un entorn rigorós i segur. A més, el servei desenvolupa campanyes informatives centrades en la prevenció i detecció primerenca de les ITS, abordant també l'estigma i la discriminació associats a aquestes malalties.

En aquests 20 anys, el servei ha atès prop de mig milió de consultes i ha anat evolucionant i ampliant canals i continguts amb un objectiu clar: que ningú no quedi enrere. Perquè la salut sexual és un dret que ha d'estar a l'abast de totes les persones. ●

Info Prevenció: 20 anys posant la salut sexual al centre

Des de Creu Roja oferim informació confidencial i gratuïta sobre VIH, Infeccions de Transmissió Sexual, hepatitis i tuberculosi per prevenir, orientar i desmuntar mites.

Pots contactar amb nosaltres al: **900 111 000**
Per correu electrònic: **infoprevencio@cruzroja.es**
O pel xat del web

ELS DESAFIAMENTS DE SER UNA FAMÍLIA MONOPARENTAL

Llegeix l'informe
complet

Viure la criança en solitud suposa afrontar un camí ple d'obstacles. Per a moltes famílies monoparentals, la precarietat laboral, la privació material severa i el desgast emocional formen part del seu dia a dia. A aquestes dificultats s'hi afegeixen desigualtats territorials i jurídiques que limiten l'accés a drets bàsics, juntament amb prejudicis que pesen en la cerca d'habitatge, en l'àmbit laboral o fins i tot en el tracte amb les institucions.

Coincidint amb el debat legislatiu sobre el Projecte de Llei de Famílies, l'estudi "Els reptes de les famílies monoparentals ateses per Creu Roja Espanyola", amb enfocament de gènere i interseccional, revela com aquestes càrregues afecten no només les mares o pares que sostenen la llar, sinó també el benestar i desenvolupament dels seus fills i filles. Entre els impactes més destacats es troben la pressió sobre els vincles afectius i la dificultat per mantenir una vida escolar estable.

El treball conclou amb recomanacions adreçades als actors implicats en la protecció social d'aquesta tipologia de família. ●

Més de la meitat de les persones enquestades reconeixen haver enfortit la seva resiliència, autonomia i gestió de recursos gràcies a Creu Roja, una Organització que ha estat clau en proporcionar a les famílies no només recursos, sinó també informació i acompanyament.

INCLUSIÓ SOCIAL

LA DURA REALITAT DE NO TENIR UNA LLAR

El sensellarisme és un fenomen social que creix a un ritme preocupant al nostre país. Per combatre'l, a Creu Roja oferim una atenció integral.

El nombre de persones que viuen al carrer creix de manera alarmant a Espanya. Segons l'INE, durant el 2024 una mitjana de 33.758 persones es van allotjar cada dia en centres d'atenció a persones sense llar, cosa que suposa un 55,7% més que el 2022. Els menjadors socials també van registrar un fort increment: 70.343 serveis diaris de menjar, un 36,9% més que fa tres anys.

Qualsevol persona pot acabar vivint al carrer. La pèrdua de feina, la manca de suport familiar o social, els problemes de salut, les ruptures afectives o la violència, juntament amb les dificultats per accedir a un habitatge digne a causa de l'alt cost del lloguer, fan que moltes persones no tinguin altra alternativa que afrontar aquesta dura i complexa situació. La manca d'informació, les barreres burocràtiques i la digitalització de molts serveis públics dificulten encara més l'accés a ajudes essencials, augmentant la incertesa i la vulnerabilitat dia rere dia.

Des de Creu Roja oferim atenció a les persones sense llar per reduir els factors que les empenyen cap a l'exclusió social extrema. Cada any atenem més de 23.000 persones gràcies a una xarxa que inclou 91 unitats mòbils d'emergència social, 735 places d'allotjament temporal i 32 centres amb serveis bàsics com menjador, dutxes o bugaderies. Més de 6.000 persones voluntàries col·laboren i desenvolupen una tasca imprescindible amb les persones sense llar.

Ho fem sense oblidar que el sensellarisme accelera l'envel·liment: les persones que viuen al carrer pateixen un deteriorament prematur d'almenys deu anys, amb problemes de mobilitat i de salut física i cognitiva associats. A més,

alguns dels nostres estudis evidencien que la percepció de salut entre les persones sense llar és significativament pitjor que la de la resta de la població, i declaren més problemes emocionals, destacant especialment el sentiment de soledat, la depressió i la tristesa.

El carrer, la indiferència de les mirades alienes i els pensaments més destructius s'entrellacen i provoquen que la soledat sigui més profunda i l'aïllament molt difícil de suportar. Tant és així que moltes persones en aquesta situació manifesten que senten que no poden comptar amb l'ajuda de ningú. L'absència de companyia, de gestos d'afecte o de paraules comprensives intensifica la sensació d'invisibilitat, incrementa l'angoixa dia rere dia i desgasta l'esperança d'aconseguir sortir del carrer en algun moment.

També tenim present que moltes persones en aquesta situació compten amb un animal de companyia, el seu principal suport afectiu; per això, la nostra intervenció inclou recursos adaptats per facilitar places amb mascotes i suport en necessitats bàsiques com l'alimentació o l'atenció veterinària. En un dels nostres centres, a Alacant, fem que puguin quedar-se a les nostres instal·lacions perquè les persones usuàries puguin fer els tràmits necessaris o acudir a cites mèdiques on no és possible la presència de l'animal. Sabem que el vincle amb una mascota és un refugi escollit, i fins i tot que, en molts casos, aquestes esdevenen el pont que les connecta amb un entorn social que sovint els gira l'esquena.

Perquè ningú no mereix quedar enrere, Creu Roja sempre és al costat de les persones. ●

El maltractament a les persones grans, una realitat invisible

L'Organització de les Nacions Unides estima que 1 de cada 6 persones majors de 65 anys al món pateix algun tipus de maltractament o abús.

El maltractament a les persones grans és tan invisible que moltes vegades passa desapercbut. El 2024, Creu Roja Espanyola va atendre 2.232 persones grans en situació de maltractament, de les quals el 85% eren dones. Gestos aparentment inofensius però nocius, com infantilitzar les persones grans, creure que les seves capacitats estan deteriorades o que no poden prendre les seves pròpies decisions, són el detonant de l'edatisme, la tercera causa de discriminació al món després del racisme i el sexisme. Dels casos atesos per Creu Roja l'any passat, el maltracta-

ment psicològic va ser el més freqüent, seguit de l'abandonament, l'abús econòmic i la negligència. “Formar i empoderar les pròpies persones grans perquè puguin identificar i denunciar situacions d'abús, moltes vegades normalitzades en la nostra societat, és clau”, expressa Ramón Jané, director d'Inclusió Social de Creu Roja. Per evitar actituds edatistes, és fonamental respectar la independència, les preferències i la dignitat de les persones grans, així com valorar les seves capacitats i, en definitiva, respectar els seus drets. ●

Trencant barreres en el món del futbol

■ Gaudir d'un partit de futbol en un estadi pot ser una experiència incomparable, però encara hi ha barreres que limiten aquesta possibilitat per a moltes persones. *T'Acompanyem* (Te Acompañamos) és un projecte de Creu Roja i el FC Barcelona que ho fa possible, ajudant les persones amb discapacitat o mobilitat reduïda a accedir a l'estadi i viure un moment inoblidable. “Jo no puc pujar ni baixar escales, així que, si no fos per Creu Roja, no podria venir”, explica Mercè, usuària del projecte i aficionada del Barça.

CONNECTADES PERÒ CONSCIENTS: CAP A UNA RELACIÓ SANA AMB LES PANTALLES

Per BEATRIZ MARTÍN PADURA,

Beatriz Martín Padura és directora general de la Fundació Fad Joventut des del 2018. La Fundació Fad Joventut es dedica a millorar el benestar i la qualitat de vida d'adolescents i joves, i centra la seva activitat en la recerca sociològica sobre la joventut, en campanyes de sensibilització i en programes de prevenció (consums, addiccions, violències i altres riscos psicosocials); formació per a la ciutadania digital i l'ocupació; i desenvolupament de competències per a la vida, tant a Espanya com a Amèrica Llatina.

En un món hiperconnectat, el consum de pantalles s'ha convertit en una part inherent de la nostra vida quotidiana, especialment per a la joventut. Smartphones, tauletes, videojocs i xarxes socials conformen un ecosistema digital que, si bé ofereix innumbrables possibilitats, també planteja riscos significatius.

Com podem abordar els reptes associats a l'entorn digital sense caure en la demonització? I, el més important, quines solucions podem implementar per garantir un equilibri saludable?

Entre beneficis i riscos: el repte del món digital

En termes generals, joves i adolescents destaquen els avantatges que la tecnologia ha aportat a les seves vides, identificant espais digitals on no només s'expressen i comparteixen preocupacions, sinó que també gestionen la seva intimitat amb maduresa¹. No obstant, i encara que predomini aquesta visió positiva, també existeixen desigualtats d'accés i patrons d'ús que poden generar riscos significatius.

Gairebé la meitat dels joves a Espanya d'entre 15 i 29 anys té la sensació que passa massa temps a Internet (48%) i a les xarxes socials (48,6%)². La gran majoria reconeix viure amb cert descontrol i dependència aquest ús de les xarxes socials: el 70,8% admet no ser conscient de tot el temps que hi passa, i el 64,3% afirma voler comprovar aquestes xarxes socials en tot moment.

L'impacte d'aquest ús excessiu és evident en diversos àmbits de la vida diària: per tot aquest temps invertit a Internet i a les xarxes, tenen la sensació que desatenen altres activitats importants, com dormir (42,5%), estudiar (40,5%), i en menor mesura fer esport (30,1%), llegir (29,5%) o estar amb amics i amigues (22,6%).

A més, la majoria de joves reconeix que, en l'últim any, alguna vegada ha sentit saturació o cansament per l'ús d'Internet o de les xarxes socials fins al punt de necessitar "desconnectar-se": un 30,1% amb força o molta freqüència i un 35,4% de vegades. Pràcticament un terç de la mostra no ho ha sentit gairebé mai o mai.

Què hi ha en joc?

El repte que planteja el món digital no rau només en identificar-ne els beneficis i els riscos, sinó en com aquests s'integren en les dinàmiques diàries de la joventut. La tecnologia ja no és només una eina, sinó una extensió de la seva identitat i de la seva manera de relacionar-se amb el món. Des de la cerca de suport emocional fins a l'entreteniment, la seva presència impacta tots els aspectes de la vida.

No obstant, aquest ecosistema digital planteja dilemes importants. D'una banda, trobem oportunitats úniques per aprendre, crear i connectar. De l'altra, la dependència tecnològica i els hàbits poc saludables generen desgast men-

tal i físic, afectant des de la qualitat del son fins al rendiment acadèmic. Aquestes tensions exigeixen una reflexió profunda sobre l'equilibri necessari entre el temps digital i l'analògic.

Prevenció i acompanyament: claus per a un ús equilibrat

El repte d'abordar l'ús compulsiu de dispositius o xarxes socials requereix un enfocament que posi al centre la gestió conscient de l'ús tecnològic. Per aconseguir-ho, és fonamental que tots els agents socials assumeixin el seu paper en la construcció d'un entorn digital més segur i equilibrat, objectiu al qual ens comprometem des de Fad Joventut.

Les plataformes digitals tenen un paper clau en aquest procés. Han de promoure eines de control parental efectives, assegurar que els continguts siguin adequats per a adolescents i joves, i oferir recursos educatius per navegar de manera segura i responsable. També és essencial que compleixin normatives clares sobre privacitat i seguretat, fomentant pràctiques responsables en el seu disseny i funcionament.

L'àmbit legislatiu té la responsabilitat de reforçar les lleis de protecció de menors i supervisar-ne el compliment. Això inclou exigir més transparència a les plataformes sobre com operen els seus algorismes i com recopilen dades. Les famílies també tenen un paper essencial. Establir límits clars sobre l'ús dels dispositius, mantenir un diàleg constant amb els adolescents sobre riscos i beneficis, i ser models de comportament equilibrat en l'ús de la tecnologia són mesures imprescindibles. Per la seva part, els i les educadores tenen l'oportunitat d'integrar l'alfabetització digital a l'aula, formant les noves generacions en competències crítiques i ètiques.

Els creadors de contingut i figures influents poden modelar comportaments positius, generant contingut responsable i promovent pràctiques digitals segures. Finalment, adolescents i joves han de ser part activa d'aquest procés. Aprendre a gestionar el seu temps en línia, donar-se suport mútuament amb pràctiques segures i conèixer els seus

drets i responsabilitats digitals són passos clau per afrontar els desafiaments d'un món hiperconnectat.

Un ús segur, respectuós i saludable de l'entorn digital no pot recaure en un sol actor: requereix un esforç col·lectiu i compromès. Només amb la col·laboració de tots aquests actors podrem maximitzar els beneficis de la tecnologia mentre minimitzem els seus riscos.

Reimaginant la nostra relació amb la tecnologia

El repte d'un ús adequat de la tecnologia no és només limitar el temps davant de les pantalles, sinó replantejar la nostra interacció amb elles. Per això, hem d'apostar per un ús conscient i equilibrat, en què les pantalles siguin eines per al desenvolupament personal, i no barreres per a la convivència i el benestar. Fomentar un bon ús que contribueixi al benestar de la joventut, en lloc de provocar bretxes, i desenvolupar eines per reduir els efectes nocius dels riscos, requereix un compromís real, més enllà de l'alarmisme. No funcionaran mesures aïllades: cal un canvi que prioritzi l'educació digital i la prevenció, amb una aposta clara per la protecció des d'un disseny ètic i responsable. Aquest repte no admet demores: la tecnologia ha de convertir-se en un pont cap al desenvolupament personal i col·lectiu, no pas en un obstacle que minvi el benestar de les generacions futures. Només actuant conjuntament podrem transformar aquesta realitat en una oportunitat per avançar cap a un equilibri digital veritablement sostenible. ●

1 *El valor de l'amistat en l'adolescència i la joventut 2023*, Centro Reina Sofía de Fad Juventud y Fundación SM.

2 *Des del costat fosc dels hàbits tecnològics: riscos associats als usos juvenils de les TIC*, Centre Reina Sofía de Fad Joventut, amb el suport de la Delegació del Govern per al Pla Nacional sobre Drogues.

CONVERSES HUMANITÀRIES PER A UN PENSAMENT CRÍTIC

La Fundació Creu Roja Espanyola ha posat en marxa una nova edició de les seves #ConversesHumanitàries, generadores de talent, que aquest any centren la seva mirada en el benestar emocional i la vulnerabilitat.

Summit #Converses Humanitàries:
Tecnologia i Vulnerabilitat celebrat el 20 de febrer de 2025

mpulsar en la societat un pensament crític i humanitari que contribueixi a canviar mentalitats i impulsar transformacions sempre en benefici de les persones. Aquest és el propòsit dels trobades celebrades en el marc d'aquestes converses, en les quals participen persones de referència en diferents àmbits del coneixement.

Aquest 2025, des de la Fundació Creu Roja Espanyola hem decidit posar el focus en el benestar emocional i la vulnerabilitat, abordant problemàtiques com la soledat no desitjada, les migracions, l'accés a l'ocupació o la salut mental.

La primera de les #ConversesHumanitàries va abordar la necessitat de cuidar la nostra salut física i cognitiva. La trobada, titulada *Impacte de la salut física i cognitiva en el benestar emocional*: un enfocament comunitari, va ser conduïda pel comunicador Molo Cebrián i va comptar amb la participació de veus expertes com Carlos Spuch, neurocientífic de l'Institut d'Investigació Sanitària Galícia

Sud, i Nuria Mendoza, degana de la Facultat de Ciències de la Salut de la Universitat Francisco de Vitoria.

Els participants van reflexionar sobre com l'equilibri entre cos, ment i emocions és clau per viure millor, relacionar-nos de manera més saludable i enfortir el sentiment humanitari. Durant la conversa es va voler posar èmfasi en el fet que el benestar emocional no depèn únicament de decisions individuals, sinó que és una responsabilitat compartida que demana espais segurs i una mirada més humana i col·lectiva

La necessitat d'un pensament crític digital

En un entorn digital saturat, les xarxes socials s'han convertit en una realitat amb llums i ombres pel que fa a la salut mental, especialment entre la joventut. Aquesta va ser la derivada que es va voler abordar en una altra de les #ConversesHumanitàries celebrades enguany.

En aquesta trobada, titulada *Mites virals i desinformació emocional*, la psicòloga María Gómez i la presidenta del Consell de la Joventut d'Espanya, Andrea González Henry, van analitzar com les xarxes socials, tot i que inicialment van ajudar a visibilitzar la salut mental, avui dia poden generar una visió superficial de problemes complexos i propagar desinformació.

Soledat no desitjada, una realitat silenciosa

La soledat no desitjada va ser un altre dels temes clau d'aquest cicle de #ConversesHumanitàries.

En una de les trobades, titulada *La cara emocional de la soledat: cuidar vincles, cuidar salut*, hi van participar Matilde Fernández, presidenta de l'Observatori de Soledat No Desitjada (SoledadES); Sacramento Pinazo Hernandis, doctora en Psicologia Social, directora del Grup d'Investigació BestAGING de la Universitat de València i presidenta de la Societat Valenciana de Geriatria i Gerontologia; i Laura Hijón, periodista i autora del programa *Hablemos de salud mental* a Ràdio 5.

Durant la xerrada, les ponents van coincidir que la soledat no desitjada no és un malestar individual, sinó un repte col·lectiu que demana polítiques públiques, sensibilització social i noves formes de comunitat. A més, es va subratllar la urgència de trencar amb el mite que es tracta d'un problema exclusiu de les persones grans, i es va remarcar que factors com la desocupació, la discapacitat, la salut mental o la migració agreugen l'experiència de soledat.

Finalment, la gerent de la Fundació Creu Roja Espanyola, Mari Satur Torre, va tancar la xerrada invitant tota la ciutadania a continuar aquestes converses en els seus entorns i a posar en valor “el poder d’estar presents per als altres”.

Una altra de les xerrades més destacables d’aquests trobades celebrades enguany va girar entorn de la prevenció del suïcidi com a repte col·lectiu. La conversa va subratllar la importància que diferents sectors de la societat —com els mitjans de comunicació, l’educació i la comunitat— s’hi impliquin activament. Tant la psicòloga Meri Gómez com Dolors López, autora del llibre *Te nombro*, van coincidir en la idea que trencar el silenci i els mites que envolten el suïcidi és essencial, perquè “parlar amb rigor i adequadament salva vides” i, sobretot, permet comprendre el suïcidi com “una resposta permanent a un patiment temporal”, fet que obre la porta a la prevenció.

Al llarg de tot l’any, aquest cicle de #ConversesHumanitàries no ha deixat d’abordar problemàtiques actuals que afecten el benestar emocional de les persones, amb l’objectiu final d’apropar el coneixement a la ciutadania, promovent el pensament humanitari i el canvi de mentalitats davant els grans desafiaments socials. ●

Segons l'Anàlisi de tendències sobre Benestar Emocional i Vulnerabilitat de la Fundació Creu Roja Espanyola

48,6%

De la població experimenta algun tipus d'aïllament social.

#ConversesHumanitàries

“Tecnologia i Vulnerabilitat”

El 20 de febrer, la Fundació Creu Roja Espanyola va celebrar la II Edició del seu Summit #ConversesHumanitàries, dedicada al tema *Tecnologia i Vulnerabilitat* com a cloenda de la feina realitzada durant el 2024. Es va comptar amb 12 persones expertes i referents de diferents àmbits del coneixement, que van reflexionar sobre les oportunitats i els reptes que ens plantegen els desenvolupaments tecnològics en relació amb el seu impacte en les persones. Professionals de la salut, l’educació o els drets humans, com Miguel Luengo-Oroz, Laura Cuesta Cano o Senén Barro, van ajudar a identificar i compartir les claus per a un desenvolupament i ús responsable i conscient de la tecnologia. b

■ Pots veure les intervencions de #ConversesHumanitàries: *Tecnologia i Vulnerabilitat* des d'aquí.

Segueix-nos a Instagram: @fundacioncruzrojaesp

Infància hospitalitzada: quan riure és el millor medicament

Cada dia, milers d'infants i adolescents a Espanya veuen interrompudes les seves vides a causa d'un ingrés hospitalari.

Una realitat, que suposa una ruptura amb el seu entorn i impacta en la seva vida social, familiar, emocional i educativa, és més freqüent del que pensem. Davant d'això, Creu Roja Joventut desenvolupa des de fa més de tres dècades el projecte *Infància Hospitalitzada*, una iniciativa que busca portar alegria, acompanyament i normalitat als nens, nenes i adolescents ingressats i a les seves famílies.

El programa és present a més de 60 hospitals de tot l'Estat, i l'any passat va comptar amb la participació de més de 1.500 voluntaris persones que dediquen part del seu temps lliure a crear espais on el joc i el riure també tenen cabuda, encara que sigui en l'entorn hospitalari. A través de tallers, activitats lúdiques, contacontes, suport escolar o celebracions especials —com aniversaris o altres celebracions—, les persones voluntàries procuren fer més suportable l'estada dels més petits i les més petites. Durant el 2024, aquesta iniciativa va arribar a 38.562 infants, adolescents i familiars.

“El joc és una eina terapèutica: redueix l'ansietat, millora l'estat d'ànim i afavoreix la recuperació”, expliquen des de Creu Roja Joventut. A més, la seva tasca no es limita a la infància i la joventut: les famílies també troben en el projecte un suport emocional i un respir enmig de la rutina hospitalària. El voluntariat de Creu Roja Joventut també duu a terme activitats d'acompanyament educatiu als hospitals. Enguany s'han realitzat 499 acompanyaments de reforç només fins al mes de setembre. Una tasca important perquè, quan recuperin la normalitat i tornin a l'escola, puguin seguir les classes amb normalitat.

El compromís de la CRJ amb la infància

Aquest any, Creu Roja Joventut ha llançat una guia amb informació clau dirigida a millorar la capacitat de les persones que intervenen als hospitals amb infants i joves. També s'ha reforçat la intervenció en determinats espais pediàtrics mitjançant l'adequació i dotació de materials lúdics (jocs i contes), adaptats a les diferents etapes evolutives i necessitats específiques de nens, nenes i adolescents hospitalitzats. A més, la secció juvenil de Creu Roja ha organitzat una formació presencial adreçada a les persones referents, tant a nivell tècnic com de voluntariat del projecte, amb l'objectiu d'enfortir la coordinació, compartir bones pràctiques i establir propostes de millora per a futures intervencions.

El projecte *Infància Hospitalitzada* demostra que l'acompanyament pot ser tan important com un tractament mèdic. ●

RAFAEL YUSTE

«L'activitat mental defineix la nostra essència, per això ha de ser protegida com un dret humà bàsic»

És un dels neurocientífics més prestigiosos del panorama mundial. Conegut per les seves investigacions pioneres i per la seva defensa dels anomenats “neurodrets”, Yuste planteja un debat urgent sobre els límits ètics de la neurotecnologia i el futur de la ment humana.

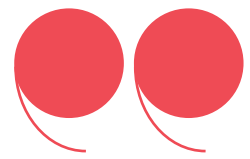

— Per què el cervell és un òrgan tan especial, complex i diferent de la resta?

— El cervell no és un òrgan més del cos, sinó que és l'òrgan que genera tota l'activitat mental i cognitiva dels éssers humans: les nostres percepcions, pensaments o idees, les nostres emocions, memòries, i també la imaginació, les decisions, la consciència, el “jo”, la personalitat i el subconscient. Per això és l'òrgan més important del cos, perquè, al final, els éssers humans ens definim a nosaltres mateixos per les nostres propietats mentals.

— La teva feina s'ha centrat a analitzar com funciona la consciència i els records, i fins i tot com aquests es poden alterar experimentalment. Què has après del cervell després d'anys d'estudi i recerca?

— Encara hi estem treballant, estem investigant què és un pensament, què passa al cervell quan una persona o un animal pensa en alguna cosa. Ho estudiem en ratolins, concretament analitzem l'escorça cerebral del cervell dels ratolins, perquè aquesta és comuna a tots els mamífers i, si podem entendre com funciona l'escorça cerebral d'un ratolí, podrem comprendre com funciona la d'una persona. Estem investigant la hipòtesi que, quan un ratolí té un pensament, una idea, una percepció o un record, hi ha un

Rafael Yuste és professor de ciències biològiques a la Universitat de Columbia (Nova York)

conjunt de neurones que es disparen alhora. I aquesta és la hipòtesi dels conjunts neuronals, que, segons aquesta idea, són les bases fonamentals de l'activitat mental.

— **De què parlem quan parlem de “neurodrets” i quins reptes tenen per davant?**

— Els “neurodrets” són nous drets humans destinats a protegir l'activitat cerebral i les dades cerebrals. Aquesta protecció és necessària perquè la neurotecnologia s'està desenvolupant molt ràpidament. El cervell és l'òrgan que genera l'activitat mental, i la neurotecnologia són mètodes per registrar i modificar aquesta activitat. Com que l'activitat mental defineix l'essència de l'ésser humà, nosaltres pensem que ha de ser protegida com un dret humà bàsic. Aquesta idea l'hem recollida sota el concepte dels “neurodrets”, nous drets humans que protegeixin l'activitat cerebral i la informació que prové del cervell.

— **Per què no hem de tenir por dels avenços tecnològics?**

— Aquesta neurotecnologia ens permetrà, d'una banda, entendre com funciona el cervell, cosa que suposarà entendre per primera vegada, científicament, els éssers humans. I, d'altra banda, ens permetrà comprendre les malalties cerebrals, diagnosticar-les i tractar-les. Malalties com

l'Alzheimer, el Parkinson, l'epilèpsia, la discapacitat, la psicosis, les depressions, l'ansietat, l'ictus, la paràlisi o l'ELA...

Hi ha moltes malalties que afecten el cervell i contra les quals, malauradament, no podem fer gairebé res perquè no disposem encara de la tecnologia necessària per accedir-hi.

S'estima que les malalties cerebrals afectaran un terç de la població al llarg de la seva vida. Per tot això, hem de desenvolupar aquests mètodes, però no de qualsevol manera, sinó de forma responsable, respectant els drets humans i assentant aquest desenvolupament sobre una base humanística.

— **Com canviarà la neurotecnologia el nostre cervell d'aquí a uns anys?**

— Crec que el canvi més gran serà que ens permetrà connectar-nos directament a la xarxa. Això és una cosa que ara fem a través dels mòbils o ordinadors, però aquesta tecnologia ens permetrà incorporar a la nostra activitat mental elements externs per augmentar la memòria, la capacitat de processar informació o fins i tot ampliar les nostres percepcions i el nostre comportament.

Això conduirà a un progrés molt important de la Humanitat, perquè, de la mateixa manera que ara tenim una millora física quan fem servir roba, sabates o ulleres, el que amplifiquem, en aquest cas, serà allò que ens defineix com a espècie —el nostre cervell—, donant lloc a un ésser humà del futur amb una millora cognitiva i mental. ●

VOLUNTARIAT: QUAN RECPS MÉS DEL QUE DONES

Compartir part del teu temps amb qui més ho necessita no és només una qüestió de solidaritat. Ser voluntari o voluntària és també rebre, créixer i enriquir-se com a persona. A qualsevol edat.

MARCOS CUARTERO

14 ANYS

Castella i Lleó

Voluntari de Creu Roja Joventut a Motilla del Palancar (Conca)

«Ser a Creu Roja m'aporta un sentiment tan bonic com Creu Roja mateixa. Sentir que sóc ajudat i alhora puc ajudar, cadascú a la seva manera, fent allò que ens agrada.»

AHMED RAHMOUNI

23 ANYS
Andalusia

Acompanya persones migrants al Centre d'Acollida d'Emergència i Derivació de Creu Roja a Almeria.

«Ser voluntari és molt més que ajudar. És poder oferir la meva presència i la meva ajuda a totes les persones que ho necessitin. Em surt de manera espontània, lliure i opcional. Em fa molt feliç formar part d'aquesta gran casa.»

DÉBORA RODRIGUES

30 ANYS
Comunitat
Valenciana

Voluntària de Creu Roja a Paiporta

«Ser voluntària m'omple de gratitud: per formar part d'una institució que sempre he admirat, per poder transformar el temps en quelcom valuós i deixar que cada gest em modeli com una persona més humana i atenta a les necessitats dels altres.»

PATRICIA OZAVIZE

48 ANYS
País Basc

Atén les persones sòcies de Creu Roja a Donostia.

«Ser voluntària m'ha aportat una gran satisfacció personal. És molt enriquidor contactar amb les persones sòcies per expressar-los el meu agraïment en nom de l'Organització.»

JOSÉ ANTONIO GORDO DEL REY

60 ANYS

Castella La Manxa

Acompanya a persones, Illescas (Toledo)

«Acompanyar en Rafael m'omple de satisfacció, no només perquè valora profundament la meva tasca, sinó perquè m'inspira amb la seva entrega, tendresa i generositat envers la seva esposa. Als seus 89 anys, ha decidit deixar la seva llar per estar amb ella a la residència, demostrant un amor immens. El seu sentit de l'humor, la seva amabilitat i les seves abraçades setmanals em toquen el cor.»

RICARDO AMORES

65 ANYS

Balears

Imparteix un taller d'escacs a la presó a Palma de Mallorca

«Ser voluntari de Creu Roja em permet ajudar persones amb certes necessitats i, alhora, conèixer altres realitats de la societat, cosa que m'enriqueix com a persona. «La meva conclusió és que, al final, sempre rebo més del que dono.»

«Ser voluntària m'ha fet conèixer persones meravelloses.
Ajudar i ajudar-me a mi mateixa. Aprens a estimar-te i a donar
prioritat al fet que les persones grans tenim vida pròpia.»

JUANA GARCÍA

70 ANYS
Balears

Voluntària del taller Teixit Solidari
de Creu Roja a Palma de Mallorca

«Jo sóc la més gran aquí i només tinc paraules
boniques cap al voluntariat. Són persones
encantadores i valoren la meva tasca. De vegades, un
gest d'afecte és més que suficient, i això és el que
he intentat fer al llarg del meu camí per la vida.»

CARMEN ELENA

90 ANYS
Castella i Lleó

Voluntària de Creu Roja des dels 16 anys a Aranda de Duero (Burgos)

1 ^{er} PREMI	2 ^{er} PREMI	3 ^{er} PREMI
3.000.000€	1.000.000€	300.000€
82174	91309	41616
4 ^{er} PREMI	5 ^{er} PREMI	
250.000€	100.000€	
51550	17263	
54925	97330	
87053	01714	

SORTEIG D'OR, MOLT MÉS QUE UN PREMI

Gràcies a iniciatives com el Sorteig d'Or i al compromís de la ciutadania, així com a l'esforç de milers de persones venedores i voluntàries i a la complicitat d'empreses i comerços, Creu Roja pot continuar desenvolupant projectes socials en més de 1.260 assemblees locals i punts d'activitat d'arreu de l'Estat.

Des de fa dècades, el Sorteig d'Or de Creu Roja és molt més que un premi: és una eina que permet a la societat exercir la seva solidaritat d'una manera senzilla. Amb una aportació de 6 €, es poden transformar vides i, a més, tenir la possibilitat de guanyar 3.000.000 €. Sota el lema “El que fem per les persones val or”, l'edició de 2025 ha posat en joc més d'11.000 premis per un valor de més de 7 milions d'euros, repartits entre un primer premi de 3 milions, un segon d'1 milió, un tercer de 500.000 euros i milers de premis addicionals.

El Sorteig d'Or suposa una de les principals fonts de finançament de Creu Roja, que l'any 2024 va atendre més d'11,6 milions de persones i va comptar amb el compromís de més de 231.000 persones voluntàries arreu del territori estatal, a través de més de 1.260 assemblees locals i punts d'activitat repartits per tot Espanya.

Prevenir i actuar davant crisis mediambientals, lluitar contra la pobresa i la violència de gènere, donar suport escolar a infants, fomentar l'autonomia i la dignitat de les persones grans o acompanyar en la recerca de feina són algunes de les causes en què treballa Creu Roja, i que pot continuar impulsant gràcies a iniciatives solidàries com el Sorteig d'Or. Perquè el veritable valor de l'or rau en la seva capacitat de transformar vides. ●

CREU ROJA FA ENTREGA DE LES SEVES MEDALLES D'OR 2025

Les distincions del 2025 de Creu Roja van ser el colofó final a la commemoració del Dia Mundial del Moviment Internacional de Creu Roja i de la Mitja Lluna Roja.

Les Medalles reconeixen empreses o organitzacions que tenen impacte social.

Les Medalles d'Or de Creu Roja s'emmarquen dins dels reconeixements formals que, com a obligació moral de l'Organització, busquen potenciar i avalar la tasca altruista i solidària dels seus membres, entitats i persones que col·laboren amb Creu Roja, o que donen suport, comparteixen i defensen principis afins als de l'Organització. Es reconeix així persones o organitzacions que, amb la seva trajectòria, han aconseguit tenir un gran impacte social. Enguany, les condecoracions han estat per a la periodista Almudena Ariza, el professor César Bona, Creu Roja a Burkina Faso, l'activista Emilia Lozano i l'ONG Nasco Feeding Minds. S.M. la Reina va ser l'encarregada d'entregar les distincions.

El lema de la celebració del 2025 ha estat “La força dels nostres principis”, que sintetitza clarament els set Principis Fonamentals que sustenten l'acció de Creu Roja Espanyola des de fa 60 anys. Aquests principis —Humanitat, Imparcialitat, Neutralitat, Independència, Voluntariat, Unitat i Universalitat— constitueixen el marc ètic i operatiu sobre el qual es construeix la identitat de l'Organització, i guien cada decisió i intervenció, des de les grans emergències fins a l'ajuda quotidiana en temps de pau.

Durant la seva intervenció, Sa Majestat la Reina Letícia va destacar que “en temps de dubtes, d'incertesa, en temps de certs qüestionaments, convé recordar qui som i aferrar-nos al principi d'humanitat.” Per la seva banda, la presidenta de Creu Roja Espanyola, María del Mar Pageo Giménez, va voler, durant l'acte, honrar la memòria i el compromís dels companys i companyes que han mort mentre exercien la seva tasca humanitària (38 persones el 2024 i 10 fins al maig del 2025), sovint víctimes d'atacs deliberats, malgrat la protecció dels Convenis de Ginebra. La presidenta va subratllar que “en temps de turbulències, els principis són la nostra brúixola. Davant la incertesa, ens proporcionen certesa; gràcies a ells aconseguim veure-hi, no només mirar. Gràcies a ells aconseguim ser-hi. Són el que constitueix i defineix la nostra essència, és a dir, el que ens fa ser.” Finalment, el periodista Juan Ramón Lucas va ser l'encarregat de llegir un al·legat a favor de la Humanitat. ●

**Alegat a
favor de la
Humanitat**

CANVIAR EL MÓN DES DE LA INNOVACIÓ

El progrés tecnològic imparabile marca un rumb en què la seva aplicació en l'àmbit social és essencial. De res serviria avançar si aquests passos no contribuïssin a millorar la vida de les persones.

Des de Creu Roja ho tenim clar: la tecnologia només té sentit quan està al servei de la humanitat. Cada eina, cada avenç, té valor si permet estendre ponts cap a qui més ho necessita. El digital perd força quan s'allunya del que és humà, però es multiplica quan aconsegueix acostar-se als col·lectius més vulnerables.

La teleassistència mòbil va ser un dels primers reptes tecnològics que va abordar Creu Roja fa més de 20 anys, desenvolupant una solució que avui s'ha universalitzat i millora la qualitat de vida de les persones. Des d'aleshores, els avenços tecnològics han obert noves oportunitats de canvi social que han impulsat projectes com Llum, una app per a persones sense llar que facilita l'accés a recursos essencials mitjançant geolocalització, reserves i serveis prepagats en comerços solidaris; Multivídeo, una plataforma de videocomunicació adaptada a persones grans que permet la interacció grupal, fitxes interactives i acompanyament remot per part del voluntariat; Conmigo CruzRoja, un canal basat en assistents de veu i missatgeria que ofe-

reix itineraris personalitzats per combatre la soledat no desitjada i fomentar l'autonomia personal; i EnRed, un entorn digital comunitari que connecta persones, entitats i recursos locals, promovent la participació ciutadana, l'autogestió de serveis i la creació de xarxes de suport al territori. Aquestes solucions han estat desenvolupades des d'un enfocament centrat en les persones, amb criteris d'accessibilitat, escalabilitat i utilitat social.

Aquests exemples demostren la nostra capacitat per fer del món un lloc més just, amb la tecnologia com a aliada. Perquè la veritable innovació és la que ajuda a construir comunitats més inclusives i resilients.

En un món en constant transformació, reafirmem la nostra convicció que la tecnologia ha de ser motor d'humanitat. Per això, fa nou anys que impulsem iniciatives com els Premis de Tecnologia Humanitària, que reconeixen treballs capaços de demostrar com la tecnologia social pot transformar vides. ●

L'INCENDI
DE QUIQUE

ÉS PASSAR
TANT DE
TEMPS A
L'HOSPITAL

Estem en les
grans catàstrofes.
I en les del **dia a dia.**

CATASTROFES
DELDIAADIA
.ES

En l'últim any a Espanya, hem contribuït al fet
que 45.892 nens i nenes se sentissin millor
durant la seva hospitalització.

 Cruz Roja Española

PER HUMANITAT